

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor smaša poštnina. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvoli frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnemu naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenstvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Zaradi praznika izide prihodnji list v torek, 26. marca t. l.

Dva dokaza.

S Štajerskega, 21. marca.

Dva dokaza navajajo zagovorniki „le pega“ Šusteršičevega kluba in vstopa dveh Štajerskih poslancev v istega kot odločilna za postopanje gospoda viteza Berksa in dekana Žičkarja. Prvi se glasi: „Slovensko-narodna organizacija na Štajerskem sloni na prečastiti duhovščini.“ Kakor je znano, je ta argument navel prvi vitez Berks sam v opravičenje svojega koraka, njegovi privrženci, recete privrženci intransigentnega kranjskega kleklizma na Štajerskem, ga samo ponavljajo za gospodom vitezom Berksom. Poglejmo si natančneje ta argument.

Kje in kaka je tista slovenska organizacija pri nas, ki sloni na ramah prečastite duhovščine?

V okvir naše narodne organizacije spada pač vse, kar meri na to, da se pribori naši narodnosti, našemu jeziku v javnem življenju popolna ravнопravnost. To je „idejalni“ del onih ciljev, za katerimi stremi vsaka narodna organizacija; v „materialnem“ delu, ki je istotako prevelike važnosti, pa sodi pač narodno-gospodarska stran našega programa, gmotna samosvojba našega naroda v vseh njegovih slojih, ki tvorijo v celoti in jedino v celoti skupino, narod. Ta dva razdelka tvorita bistvo narodnega programa. Vsi oni, ki delajo za izvršitev tega programa, so člani narodne organizacije, in na onih, ki so na čelu tej organizaciji, ki največ delajo, „sloni“ naša organizacija.

Ali so to duhovniki? Ali je duhovščina priborila slovenskemu jeziku skromne njegove pravice v javnem življenju? Ali je duhovnik s tem, da vsako zedeljo, navadno v slabih slovenščini propoveduje svojim vernikom, več storil za pravice slovenskega jezika, kakor jurist, ki do najvišje instance brani pravo slovenskega jezika in je — če le mogoče — tudi izvaja, ali kakor učitelj in profesor,

ki učita mladino, up in bodočnost naroda, lepega in pravilnega jezika ter budita v nji ljubezen do njega? Krščanska pravičnost in resniceljublje ne pripuščata nikakega dvoma v odgovoru na to vprašanje. Ali pa morebiti sloni narodna organizacija, ki ima zagovarjati in braniti pravice našega jezika, na prečastiti višji duhovščini „slovenski“? Rad bi pogledal v obraz tistem, ki bi si upal kaj takega trditi! Dogodki na jugu nam pričajo glasno o ljubezni višje in najvišje duhovščine do našega jezika. Da bi se mariborski škofov in njegovi kanoniki v tem pogledu od svojih kolegov na jugu v našo korist razločevali, zato ni dokaza, pač pa je znano, da vasiljujejo in oni narodu latinsčino v cerkvenem petju in da molijo duhovniki na njihovo povelje obhajilno molitev „Gospod, nisem vreden“ nekaj let sem v mrtvi latinščini, dočim so se prej take in slične molitve molile v narodnem jeziku, na pr. celo v 10 stoletju po Kr. po nemških duhovnikih, ki so si take molitve spisovali za cerkveno rabo, ker so pač mislili, da se človek vedno lahko spokori samo v tistem jeziku, katerega razumi. Naši prelati, na katerih slone pravice našega jezika približno tako, kakor sloni slovenska drama na preblagorodni gospod poslanca viteza Berksa, so v tem oziru drugačega mnenja, kakor njihovi germanški predniki. Če bi bilo duhovščini na tem, da se pribori našemu jeziku ravno-pravnost, kaj ležeče, bi vendar sama slovenski uradovala, dočim sedaj večinoma nemški uraduje, zastavila bi svojo moč tam, kjer bi kaj izdała, kjer je pred vsem njen delokrog v cerkvi, tedaj bi moralno njen glasilo v Ljubljani navdušeno pozdraviti in energično podpirati unijatsko gibanje na jugu slovenskega ozemlja, ker pri tem gre samo za staro pravico slovenskega jezika, dočim je unijatska cerkev ravno tako, do pičice tako krščanska, katoliška, papeževa, sveta, na skalo zidana, večna itd. kakor rimsко-katoliška. Ali ima morebiti prečastita naša duhovščina mej filologi, znanstveniki in literati tako pretežno večino talentov, da na njih „sloni“ naš jezik in njegova izobrazba in s tem

njegova veljava? Kdor si hoče temeljito pokvariti ljubezen do slovenskega jezika, naj le čita našo duhovniško „literaturo“ preteklih dni. Ni se zastonj jezik veliki Prešeren nad Murkom, ko je izdal Volkmerjeva (in vendar je Volkmer eden izmed najboljših) „Fabule“! Literatov, kakor je na pr. Anton Aškerč in še par drugih, pa naša duhovščina, kakor je znano, ne privlača med „svoje“, na teh torej tudi ne more v smislu inkriminovanega dokaza Berksovega nič „sloneti“!

Kje so torej zasluge duhovščine za prvi del našega narodnega programa v toliko obilni meri, da bi le približno opravičevale zgornjo trditev, ki drzno prezira važnost in pozicijo posvetne intelligence v naši narodni organizaciji? Pričakujemo, da jih kmalu kedo našteje v javnosti, da se tudi mi potem lahko poklonimo pred njimi, pa ne morda v žanru komedij preblagorodne gospode vit. Berksove, ker tukaj mora biti Grosses Münze, ki opraviči trditev, da naša narodna organizacija sloni na duhovščini.

Mislimo si samo, da izgine vsa naša posvetna intelligence iz mest, katera v narodni organizaciji zavzema važno mesto, in radi bi vedeli, kaj bi še potem moglo „sloneti“, na kom in kako bi „slonelo“! Kakor ne odrekamo posameznim duhovnikom, ki se res žrtvujejo za narodno delo, njihovih zaslug, a trditev, da narodna organizacija sloni na duhovščini, se mora kot neresnica in žalitev delavne in požrtvalne posvetne intelligence odločno zavrniti. Toliko, kakor na duhovščini, najmanj toliko, sloni naša narodna organizacija samo na naših juristih ne glede na vse druge neduhovniške stanove. To je izkusil tudi gospod vitez Berks v zadnji volilni dobi, zato se je tembolj čuditi motivacijo njegovega vstopa v Šusteršičev „lepi“ klub.

Za ilustracijo, kako sloni narodna organizacija na duhovščini, bodita omenjeni samo imeni Maribor in Celje. V Celju bomena tudi gospod Berks hotel videti neduhovnike v narodni organizaciji, njihovo delo in njihove uspehe. V domeni marioborskoga duhovništva je pač veliko krika

o „liberalcih“, „jungovcih“, poleg tega pa se grozeče širi vpliv in moč tujih nasprotnikov in domačih renegatov; duhovniško glasilo „Gospodar“ pa se mora pripravljati na odločen boj — zoper — Robiča in Ploja, ako se čez noč ne vržeta brezdomovinstvu Šusteršičevemu v narodje in ne poljubita njegovih rimsko-internacionalnih prstov.

Ali pa morebiti sloni drugi bistveni del naše organizacije, naša narodno gospodarska politika, na duhovščini? Bogme, slabu bi se ji godilo pri tem! Vsake stvari na svetu se namreč človek mora učiti, predno hoče govoriti o njej. In doslej še nismo slišali, da bi se v semeniščih predavalna nacionalna ekonomija, ki je tako rekoč tudi nekaka veda, ne pa navadna coprnija, pri kateri je treba samo paličice in križa-kraža, in — vrag je „panan“! Da bi pa bili naši duhovniki taki samouki, da bi kar mimogrede pohrustali vse nacionalne ekonome, — credit Iudeus Apella!

In s tem smo tudi pri drugem dočaku gospodov Berksa in Žičkarja in njihovih privržencev: zastopniki Štajerskih kmečkih občin ne smejijo biti v enem klubu z zastopniki kranjskih trgov in mest. Gospodarska nasprotja so prevelika! Torej gospodarsko nasprotje meje kmeti in tržani-meščani, in sicer ne-premostno! Kako se s tem strinja vsa naša dosedanja politika, ki ni nič druga nega nego borba za trge in mesta, s katerimi smo z našimi gospodarskimi interesmi po mnenju teh narodnih gospodarjev v dijametralnem nasprotju, to nam naj prijazno pojasnijo sami! Čemu potem boj za trge in mesta? Gospodarski interesi slovenskih tržanov in meščanov so ravno isti kakor nemških in nemškutarskih. To je jasno! Ali si hočemo pridobiti slovenske sloje, ki bodo s slovenskimi kmečkimi volili v istem groznom gospodarskem nasprotju? Bolje je pač, da so ti gospodarski nasprotniki, ti gospodarski škodljivci v trgih in mestih nemškega političnega prepršanja, tedaj jih vsaj lahko brez vseh ozirov pobijamo! V take absurdnosti zavede človeka „go-

LISTEK.

Sobotno pismo.

V četrtek zjutraj, prav ko je vstajala večina naših lepih in — kakor trdi narodna pesen — tudi hudi Ljubljanci iz svojih pernic, je umrla zima, ter se je narodila pomlad.

Teško, hrepeneče smo jo pričakovali še vselej; letos, po katarov in nahodov, snega, dežja, blata in plaudre prebogati zimi, pa še prav posebno. Že dolgo se ni popilo toliko Gieshüblerjeve kiseline, že davno se ni potrgalo toliko galoš in menda še nikdar se ni potrgalo toliko robcev, kakor uprav minolo zimo! Zato pa smo hreneli po vigradi, kakor je hrepenel sedaj memčare pisoči in izdajajoči Dreyfus z Vražjega otoka v Pariz!

Znamenj, da se vendarle bliža konec zime, se je bilo nabralo zadnje tedne že dovelj: pod Rožnikom se je oglašal vsako jutro ščinkovec s svojim „Grrfci“ — ob solnčnih dneh so gostoleli pod nebom trilčkajoči škrjančki — po ulicah je ponajala siromašna mladež velike šopke zvončkov — dame so odložile tiste ostudne boje — gospodje pa so začeli renomirati z najno-

vejšimi svršniki tvrdke Gričar & Mejač. V Tivoliju se je nateplo na kup nebroj krožilnikov, streljan, panoptikov ter cela zbirka najstrašnejših „lajerkostnov“; — v „Slovenskem Narodu“ se naznaujajo zadnje gledališke predstave in — že par let točno ob tem času ponavljajoča se, a nikjer resno smatranja intendančna kriza. Igralci in pevci — kolikor se nam jih je še pustilo! — se odpravljajo, da zapuste naše mesto, iz Trsta pa naznajajo, da so se pojavile ondi prve lastavice ...

Da, da, vse naznanja, da je pomlad tu, če tudi morda ne gledamo v kmetiško praktiko, kjer začenja pomlad sv. papež Gregor, ali že tudi se ne brigamo za metereološka dolečila. Pomlad je tu ... kri začenja krožiti po naših žlah hitrejše ... srca postajajo občutljivejša in nemirnejša ... so kovi po drevju delajo čudeže ... v uredništva leposlovnih listov pa prihajajo dan na dan teške pošiljatve kolikor možno ne-originalnih lirske poezij ...

In vendar so ljubljanski Nimrodi slabe volje — Meierling na močvirju je zapuščen — saj sljuk in rac še vedno nič ni „Oculi, da kommen sie!“ — ta lovski rek — se je letos slabo obnesel. Našim „jagrom“ slavnoznani Čefidi, Macahan in Brgamuc tam na „morstu“ preklinjajo, ker nimajo nič za

služka, najnezadovoljnješi pa je Jur, ki svojega piva ne more beliti z rumom svojih lovskih gostov. Zato pa nas lovci strašijo, sklicnjoči se na poročilo centralnega metereološkega zavoda na Dunaju, da se prenago veselimo pomlad, da bo še mraz, da se bodo boc skoraj zopet vrnile za vitke vratoteve naših dam, in da bodo imele zimske suknje, katerih nikar prezgodaj zastavljati, še veliko važnost. In namesto, da bi se gospodje lovci v Meierlingu gostili z rizem in s — Šampanjem, posedajo slabe volje po gostilnah, n. pr. „pri roži“, se menijo o Burih in o Luki Mayerju („Hoch“ in „Živio“) ali pa se naslavajo ob sentimentalnih arijah virtuoznega citraša.

Tako goj je umetnost ljubljanski — slovenski in nemški — liberalci na vseh krajih in koncih. Ali našim klerikalcem se godi slaba. Katoliško gledališče na Turjaškem trgu je prenehalo s svojimi predstavami. Krščeve drame se ne igrajo več — „Mlini pod zemljo“ ne ropačejo več — vse se je ustavilo. Tudi katoliško gledališče ima torej hudo, a v istini resno krizo. Jeden izmed katoliških dramatičnih umetnikov je moraliti nekam, ker je baje ljubil preveč svojega bližnjega blaga, ter storil baje smrtni greh zoper 7. in 10. božjo zapoved. Zato bo katoliško gledališče temno, mrzlo in prazno,

dokler se ne vrne mladenič, ki dvigne zopet dramatično umetnost ljubljanskih klerikalcev.

Ljubljanski Nemci pa so imeli minuli teden srečo s svojo dramo. Z Dunaja so dobili gosta, ki je razburil mlaudo in staro, civilno in uniformirano moštvo ter ženstvo vseh stanov in starostij. Nemci so imeli namreč svojo „Schleinzer Woche“!

Pribor gdč. M. Schleinzer pa je bil koren dveva: nemškemu ravnatelju se je napolnila hiša dvakrat in kazini, katere društveni večer bi bil sicer prazen. Pribor bivše prve mimikinje dvorne opere pa je prizval vse ljubljansko nemštvo.

In v resnici, bilo je videti nekaj posabnega!

Ta krasna rast visoke, elegantnovitke in ljubeznivgraciozne lepotice z Dunaja je zmešala glavo celo nekaterim notoričnim filistom.

V kazini so jo posadili na najčastnejše mesto — med dve najodličnejši nemški prvakini, ki pa sta bili od dragostne osebnosti gosta menda tako omoten, da sta mu izkazovali svoje izredno spoštovanje s tem, da nista ves več skoraj ničesar zinili! Tem več pa je govorila ta več mladina v uniformi in „gehrroku“! Moj Bog, tako krasne dame že davno ni bilo nobene v kazini! In gospodje kava-

spodaraku prepričanje naših „kmečkih“ nacionalnih ekonomov. Ali je torej vsa do sedanja slovenska politika na Štajerskem neamisel ali pa mej gospodarskimi interes kmeta in tržana meščana in takih smrtnih nasprotstev, da bi gospoda Berks in Žičkar ne smela sedeti poleg mestnih zastopnikov! Tertium non datur! V to poglavje spadajo tudi tista po nevednih ljudeh ustanovljena konsumna društva in njihova zgodovina. In le o konsumnih društih se lahko trdi, da slone na duhovščini! Pri drugih gospodarskih zavodih in podjetjih imajo pač odločilno besedo večinoma posvetnjaki. Miha Vošnjak, ki ima v tem oziru največ zaslug za štajersko slovenstvo, ni duhovnik. Če posamezni bogati duhovniki vlagajo v narodu pridobljeni kapital v posojilnice, radi tega še nič ne sloni na njih. Priporočamo našim poslancem temeljiti študij gospodarskih odnosa mej kmečkim in mestnim prebivalstvom, prevdario naj dobro pomen našega boja za trge in mesta, narodno politični in gospodarski pomen tega boja, in naj ne ponavljajo nesmiselnih Vencajzovih fraz o nepremostnem gospodarskem nasprotju mej kmetom in tržnom-meščanom. O nepremostnem nasprotju niti preprost kmet ne bi mogel govoriti, celo njegov gospodarski razum sega dalje. Razredne boje propaguje rdeča internacionala v svoje revolucionarne namene. Ali jo hoče črna internacionala v tem posneti? Kaj poreče posebljena avtoriteta k temu?

Cilj našega političnega gibanja na Spodnjem Štajerskem je in ostane: Slovenska mesta in trgi!

Ta cilj pa dosežemo samo tedaj, ako smo si v svesti, da je treba mej vsem i sloji naroda harmonije do gotovih mej. Ne ta ali oni stan je narod, ne ta ali ona stranka; naša narodna organizacija ne sloni na duhovščini, na odvetnikih, na kmetih itd., ne volja duhovščine ali kakega drugega stanu bodi merodajna v političnem življenju, mej posameznimi sloji istega naroda ni in ne sme biti nepremostnih gospodarskih nasprotij. Učinki gospodarskih stremljenj so vzajemni, nad posameznimi interesi je skupen interes celote, naroda. Kdo ne uvažuje ali noče ali ne more uvaževati blaginje celote, ta ni naroden politik, ampak politik kaste in kot tak škodljivec celote. Nasprotnikom „intelligence“, kakor jo oni zaznamenjujejo, in nasprotnikom gospodarskih teženj trgovcev, tržanov in meščanov, obrtnike in industrije pa veljajo besede: „Kmetje in duhovniki sami za se ne morejo tvoriti naroda“.

D.

V Ljubljani, 23 marca.

Iz parlementa.

Obstrukcije v senemške zvezni bilo, in je vsaj za nekaj časa še ne bo, ker se je predsednik grof Vetter ustrašil grožnje nemških radikalcev ter se jim udal. Poslej se bodo čitali interpelacije radi konfiskacij državnih pravnikov v javni seji. Vsenemška zveza, ki je potom dveh svojih zastopnikov konferirala tudi s Koerberjem, je dosegla popoln uspeh v zve-

grožnji poslancev-duhovnikov, da odložijo svoje mandate, ako se bodo čitali v zbornici tiste nemoralne interpelacije. Nemški radikalci so izdali izjavo, da za sedaj ne bodo obstruirali, a da si pridružujejo, začeti takoj z obstrukcijo, ako bi predsednik zbornice svoje sedanje dovoljenje zopet umaknil. — „Grazer Tagblatt“ piše, da je sedanja politika Nemcev le provizorij, ter da je dosegla vsaj to, da se bivša večina doslej ni mogla zopet sestaviti. Ali se stara večina stori zopet — piše „Grazer Tagblatt“ — je odviano le od centruma, ki se noče pridružiti, ker se boji nemške obstrukcije. Poljaki in Čehi pa so se v zadnji dobi zopet jako zblížali. — Ogrska kvotna deputacija pride na Dunaj 28. t. m., ko bo tudi zadnja seja v parlamentu pred Velikonočjo.

Dogodki v Makedoniji.

„Nov. Vremja“ poroča z Dunaja, da je bilo v Solunu veliko število Bulgarov zaprtih, ker je ondotno vodstvo avstrijske pošte turškim oblastom javilo naslove tistih, ki dobivajo rekomandirana pisma iz inozemstva. Turška oblastva preiskujejo privatna stanovanja, ter so baje nekatere aretiranze z mučenjem prisilila, da so izjavili, da so v zvezi s centralnim komitejem ustaških Makedoncev. Te izjave so aretiranci sedaj zopet preklicali. V Banjaluki so zapri nekega franciškana, ker je hotel prestopiti v pravoslavno vero.

Vojna v Južni Afriki.

Gleda vojaških operacij v Južni Afriki ni nobenih novih poročil. Razpravljam se še vedno izjavljena mirovna pogajanja med Botho in Kitchenerjem. „Daily Chronicle“ poroča, da je bila glavna zapreka sporazumlenja to, ker je Kitchener odklonil dovoliti voditeljem ustašev v Kaplandiji popolno premirje. Glavne točke mirovne ponudbe so bile te-je: Obe burski republiki dobita tako avtonomijo, kakorščima ima Jamaika, in ki bi se začela takoj, ko odloži Buri svoje orožje. Angleška vlada dovoli za portušene hiše in za storjeno škodo milijon funтов Sterlingov odškodnine ter posojila z najnižjimi obresti, da se farme zopet postavijo. Kar se tiče vzgoje otrok, se prepriča staršem, da se odločijo, ali za holandske ali angleške šole. Noben Bur ne sme nositi orožja brez posebnega dovoljenja. Parlamentu izročene brzovajke med Botho in Kitchenerjem kažejo, da je bil proti amnestiji kaplandskih Burov zlasti guverner Milner ter da se ji je upiral tudi Chamberlain. Amnestija v burskih republikah pa naj bi se omejila v toliko, da izgubē volilno pravico oni angleški podaniki, ki so se uprli angleški vojski z orožjem. Chamberlain je tudi izjavil, da si vlada ne da vzeti pravice, proglašiti vojno stanje v onih krajih, kjer se ji bo zdelo to potrebno. Kafri naj bi dobili omejeno volilno pravico. Kapitulirati pa bi morali vsi Buri, ne le oni pod vodstvom Botha. Novi poraz Anglezov v Natalu se potrjuje. Angleška garnizije v Vredě se je mora umakniti ter se pridružiti oddelku generala Campbella. A Buri so napadli Anglezov vendar le ter jih prisilili, da so bežali v Standerton. Angleži so imeli težke izgube. Filip Botha, brat ge-

nerala Louis Bothe, je res padel. Kitchener javlja, da je bil ubit na Dornbergu ter da so bili njegovi sinovi ranjeni. Bure v koloniji Oranje-River so Angleži razkropili. Dewet je blizu Heilbrona. Ker se kuga širi v Kapstadtu vedno bolj in se je primeril kužen slučaj tudi na ladiji, ki je dospela iz Durbanu, so začela oblastva v Pretoriji odrejati vse potrebno, da se kuga ne zanesi tudi tja. Tudi v Netleyu je nekdo zbolel na kugi. Do 16. t. m. je zbolelo v Kapstadtu 81 oseb na kugi, 29 izmed teh pa umrlo. 402 osebi opazujejo, ker so bile z okuženimi v dotiki.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 22. marca. Občni zbor zadruge brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani vršil se je v četrtek dne 21. marca v gostilni pri „Kroni“. Navzočih je bilo 13 članov 3 zastopnikov pomočniškega zabora, ter kot zastopnik obrtne oblasti mestni komisar Albin Semen.

Načelnik gospod Eng. Franchetti, pozdravi vse navzoče, in konstatuje sklepčnost občnega zabora, ter poroča o delovanju zadružnega načelstva za preteklo leto. Iz poročila je posneti, da je imela zadruga isto leto jeden redni in jeden izvanredni občni zbor ter 3 odborove seje, pri katerih se je rešilo 12 vlog 5 pa na znanje vzel. Dva člana sta oglasila svojo obrt in jeden odglasil, vajencev je bilo sprejetih 7, oproščen je bil 1. in med petimi se je učno razmerje razdrlo. Pomočnikov je bilo 59 naznanih in 55 odznanjenih.

Koncem leta je štela zadruga 23. članov s 25 odprtimi lokalami, 38 pomočnikov in 11 vajencev. Zadruga je 33 potujočim pomočnikom izročila 33 K 40 v. podpore. Zadrugi je došlo 15 ponudeb za delo in 28 delojemalcev je iskal delo, ter se je v 12 slučajih priskrbelo gospodarju pomočnika.

Nato je prečital gospod Gjud zapisnik zadnega občnega zabora, kateri se je brez debate odobril.

Iz blagajniškega poročila je posneti da je imela zadruga 1900. leta 45 K dohodkov in 89 K 70 v. izdatkov. Rezervni zaklad znaša koncem leta 538 K 26 v.

Blagajna za podporo potujočih pomočnikov je imela 59 K 80 v. dohodkov, in 33 K 40 v. izdatkov. Rezervni zaklad te blagajne znaša koncem leta 116 K 2 v.

Ta dva računska zaključka sta se jednoglasno odobrila, ter se je na predlog gosp. Gjuda, dalo blagajniku absolutorij.

Pri volitvi so bili izvoljeni v zadružno načelstvo g. Drganc in Vasović, namestnik g. Abilković; v načelstvo bolniščne blagajne g. Ferkula; namest. g. Kosec v razsodiški odboru, g. Gjud, namest. g. Kastelic v komisijo za izpit vajencev g. Franchetti in Zupan, za računska preglednika zadružne in bolniščne blagajne g. Boltauzer in Gradiš. Za zastopnika v pomočniškem zboru gg. Franchetti in Gjud.

Po dokončani volitvi poroča gosp. Franchetti, da je zadružno načelstvo pretresalo sprejeti predlog zadnjega občnega

zabora, da bi se ustanovila v Ljubljani obligatorična gospodarska in pridobitna zadruga, ter je prišel do zaključka, da bi bilo tako težavno dobiti od vseh članov potrebn znesek, ter predлага da se naj to misel opusti, napravi se pa naj iz zadružnega rezervnega zaklada zadružno skladišče, in naj občni zbor v ta namen dovoli znesek 500 Kron.

V debatu so posegli g. Gjund, Kastelic, Ferkula in zastopnik pomočniškega zabora, g. Ivčević, ter so vsi govorniki toplo priporočali, da se naj napravi zadružno skladišče.

Pri glasovanju je bil predlog gosp. Franchettija z dodatkom g. Gjuda, da naj načelstvo vse potrebno okrene, da dobi v ta namen potrebnega potrdila obrtna oblasti, a predno se naroči blago se naj skliče izvanredni občni zbor, da se posvetuje glede naročbe blaga jednoglasno odobril.

Dalje poroča g. Franchetti glede ustanovitve obligatorične mojstrske bolniščne blagajne zadruge brivcev v Ljubljani, oziroma da naj občni zbor sklene, ker ima Ljubljanska zadruga premalo članov, da naznani pristop k obligatorični mojstrske bolniščne blagajne Dunajske zadruge, ker je ista pripravljena v Ljubljani napraviti svojo podružnico.

Ta predlog so podpirali razni govorniki, ter je bil z dodatkom da naj zadružno načelstvo vsem nenavzočim članom to idejo sporoči, ter da naj vsak nenavzoči član izjavi ustmeno ali pismeno v tej zadevi in glede pristopa jednoglasno odobril.

Ker senišnikdo več oglašil besedi ali pa da bi stavil kak samostojen predlog, je načelnik s primernim nagovorom zaključil občni zbor.

Iz Radovljice, 22. marca. Tukaj se je vršil pred štirimi dnevi občni zbor občin (moške in ženske) podružnic družbe sv. Cirila in Metoda za Radovljico in okolico. Prijetna dolžnost nam je, o tem občnem zboru nekoliko več poročati, kakor se je to navadno zgodilo, ker se je z njim spojil tudi prav lepo in častno uspeli zabavni večer. Ob 8 uri zbral se je v gostilni pri Hirschmanu okrog 60 členov in členic. Kot uvod zasvirala je godba „Naprej zastava Slave“. Na to ste se podružnici ločili v dve sobi in je vsaka za se pričela občni zbor. Predsednik moške podružnice, gosp. dr. Janko Višan, je pozdravil vse navzoče, v prvi vrsti gg. župana iz Radovljice in iz Lesea, g. pevca iz Bleja in iz Mošenj ter goste iz sosednjih krajev, kateri se vključejo deževnemu vremenu niso strašili prisostvovati. Povdralj je, da je naša družba ustanovljena z namenom, da varuje slovensko deco potujčevanja. V tem se razlikuje od nemške šilverajne in laške lege nazionale, katerih namen je našo mladino potujčiti. Razlikuje se pa posebno v tem, da dobivata nemški šilverajn in lega nazionale podporo iz nemške države, odnosno iz Italije, među tem ko smo mi navezani edino na svojo lastno moč. Vedstvo družbe sv.

Dale v prilogi.

Sičem smo v Ljubljani pred Zagrebom, če tudi imamo misijon.

Pripoveduje se pa, da je neki misijonar nekje pridigal takole: „... Misjon kaštā. Pa kulk kaštā msjon? Al' kaštā 5 gold? Ne, msjon ne kaštā 5 gld. Al' kaštā 50 gld? Ne, msjon ne kaštā tudi 50 gld. Al' kaštā 500 gld? Ne, msjon ne kaštā tudi 500 gld. Al' kaštā 1000—10 000—100 000 gld? Ne, msjon kaštā še več — msjon ne kaštā — nō!...“

Teško je verjeti, da bi bil res kdo pridigal takó; a ljudski humor hoče vsekakor s to „pridig“ označiti notranjo in zunanjego gospodarsko vrednost mnogih misijonskih pridig. In temu se ni prav nič čudit, da po staja naš narod kritičen tudi v cerkvi in dela poredne dovtipe! Duhovniki, zlasti misijonski pridigarji namreč naravnost izvajajo na odpor. V torek je bila pri sv. Jakobu — kjer je udeležba zelo pišča — pridiga za otroke. Neki frančiškan je končal svoj govor na deco z besedami: „Vse vas bo hudič vzel!“ — Seveda so bili otročiči te tolažbe nepopisno veseli. — V četrtek zvečer je bila v stolni cerkvi nemška misijonska pridiga. Duhovnik je govoril mnogo o politiki ter se končno neusmiljeno lotil Bismarcka kot sovražnika cerkve. Nemci so začeli glasno mrmati, se jeziti ter po-

lagoma zapuščati cerkev. — Včeraj pa so doble šolske dekllice od svojih katehetov ukaz, naj pridejo o b 1/7. uro zvečer v stolno cerkev, in sicer v belih oblekah! Otroci ponoči v cerkev in v takem mrazu v belih oblekah!! — A misionske pridige in izpovedi dokazujo svoj uspeh tudi že v družinah. Posli postajajo renitentni in se upirajo gospodinjam, nekatere zmešane žene pa so začele stavljati svojim možem skrajno delikatna ultimata ... Kaj še bo?

Dà dà, „misjon ne kaštā nō“ duhovščine — velja pa mnogo — mnogo naš narod, ki se zopet bega in razburja. Koliko blaznikov provzroči ljubljanski misijon? Ali jih bo zabeležil vse naš resnicoljubni „Slovenec“, ki bo imel o tem lahko direktno poročevalce? — Dvomimo! Resnica mu oči kolje, in blamaže svoje in svojih somišljencov skrije vedno tako spretno, kakor zadnjo soboto izjavo radi svoje škandalozne poravnave pred sodiščem ...

A naj se skrivajo klerikalni grehi kolikor hočejo — pomlad, preroditve in osvežitev se bliža tudi našemu narodu — pomlad zavednosti in napredka, naj si tudi zadržujejo mrazovi in temne megle klerikalnega reakcionarstva! Pozdravljena, teško pričakovana Vesna!

lirji so se smukali, plazili in pririvali okoli dunajske umetnice kakor zaljubljeni muci okoli lepe mučice ... in napenjali so svoje možgane, da bi imponirali čim najbolj s svojo duhovitostjo ter mučili se, da bi s svojimi izvirnimi dovtipi dokazali, da ljubljanski Nemci niso zadnji v pristno-germanski „Gemüthlichkeit“ ... Ah, da, vse je bilo razburjeno, vse napeto in vzenimljeno!

Neki kavalir — dobroščen lahkožček in renomiran priatelj lepih ženak — pa je hotel gdč. mimikinji, baletki in igralki še prav posebno jasno dokazati svojo nemško „Gemüthlichkeit“ in svojo sijajno spremnost v tajnem opazovanju ženskih čarov. Zato pa je stopil za stol ter se sklonil nad gospico, šepetaje ji z najne-dolžnejšim (!) obrazom svoje najboljše komplimente. Ali gdč. Schleinzer je takoj vedela, za kaj se gre kavalirju, in z najljubeznejvejšo energijo Dunajčanke ga je odslovia z besedo: „Die Rosinen san nix für Ihnen!“

Kavalir jo je odkuril, prepričajoč boj je drugim, a žal, prav tako nesrečnim čestilom lepe umetnice ... No, ne le mladina, tudi nacionalna „Grüne Insel“ je bila nervozna tega večera. Gospodje so namreč ugibali, ali bi dali gostu z Dunaja za drugo

Cirila in Metoda je v zadnji okrožnici náznilo, da so se pri družbi jeli kazati posledice mejsebojnih slovenskih bojev, ki uničijo vsekako sčasoma našo družbo, končno pa brezvombeno ugonobe tudi samostalnost celega slovenskega naroda. Nas to predbacivanje ne zadene. Mi smo vedno vse storili za družbo sv. Cirila in Metoda in hočemo to tudi v bodoče storiti. To so pisali gospodje, ki niso naše stranke, in ako morebiti nam nasprotna stranka svoje dolžnosti napram družbi ni storila, naj bo to jasen miglaj za isto, mi pa naravnost odklanjam kako odgovornost v tem oziru. Pretečeno leto vršila se je pri nas glavna skupščina, in reči se mora, da je naša podružnica kolikor toliko pripomogla, da se je ista v splošno zadovoljnost končala. Zadovoljna pa sme biti razum nas tudi glavna družba, kajti tudi gmotni uspeh je bil povoljen, čepravno je naše mesto majhno in ne raz polagamo z velikimi sredstvi.

Ob tej priliki izšla je tudi iz sredine naših členov misel, da se je ustanovila ženska podružnica. Zahvaliti se imamo posebno še slavnemu občinskemu odboru, kateri je glavno skupščino po županu gosp. Roblek pozdravil, in kateri je tudi mestno občinstvo naprosil, da je celo mesto pravlepo z zastavami okrasilo. Končajoč svoj ogovor zaklical je predsednik še krepki "Naprej" v procvit dnevnega sv. Cirila in Metoda.

Na to poročil je g. tajnik, povdarjajoč, da je pri glavni skupščini zastopal podružnico nje predsednik, da je imel odbor pet sej, pomnoženi odbor pred skupščino pa tri seje. Uдов je bilo: 2 pokrovitelja, 5 ustanovnikov, 30 letnikov in 10 podpornikov. Po odobrenju tajnikovega poročila poroča blagajnik o stanju blagajne od zadnjega občnega zborna naprej, in sicer je bilo dohodkov 191 K 44 vin., izdatkov za skupščino 114 K 94 vin. in gotovine 76 K 50 vin.

Izvolil se je z vsklikom stari odbor vnovič. Predsednikom g. dr. Janko Vilfan, odvetnik; tajnikom g. Fran Čebulj, c. kr. davčni pristav; blagajnikom g. Lav. Fürsager, trgovec; namestniki pa g. Janko Kalan, c. kr. višji davčni nadzornik; g. Aleksij Roblek, župan in lekar, in g. Alojzij Žebre, c. kr. sodni pristav. Računskim preglednikom g. Andrej Grčar, nadučitelj. Za prihodnjo skupščino v Mariboru so se trije zastopniki in namestniki imenovali.

Sklenilo se je še, dogovorno z žensko podružnico, prediti tekom poletja vrtno veselico v večjem obsegu v prid podružnice. Na to je bil oficialni del končan.

O zborovanji ženske podružnice nam je znano, da je predsednica g. Jela dr. Vilfanova pozdravila zbor z lepim govorom, da je tajnica poročala kako temeljito o delovanju podružnice, in da se je odobril račun. Gmotno stanje je tako dobro, da je blagajnica dan pozneje odposlala dvesto kron kot drugo pokroviteljnino. Ker obstoji podružnica komaj sedem mesecov, je to gotovo lep uspeh. Vsa čast vrlim in neumornim nabiračkam!

Ko sta se zborovanji končali, začela se je vsestransko vesela in neprisiljena zabava. Gg. pevci so nas razveseljevali s prav lepim petjem, peli so res požrtvovljeno; godba na lok je storila svojo dolžnost, občinstvo je bilo dobre volje in nikomur ni bilo žal za ta večer. Posebno gg. Ž. in T. sta se trudila celo družbo s svojim pristnim humorjem zabavati, za kar smo jima bili prav hvaležni.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. marca.

— Osebne vesti. Premeščena sta inženerja g. Leon Bloudek iz Postojne v Novo mesto, in gosp. Ivan Jaksche iz Kranja v Postojno.

— Promocija. V torek bo na dunajskem vseudišču promoviran g. Iv. Mrhar, suplent na državni gimnaziji v Trstu, doktorjem filozofije, v sredo pa gosp. Josip Stojo doktorjem medicine. Čestitamo!

— Občinski svet ljubljanski ima v sredo, 27. marca t. l. ob 5. uri popoldne v mestni dvorani izredno javno sejo, na koje dnevnem redu je več važnih točk.

— Monopoliziranje tiskarske obrti. Katoliška tiskarna v Ljubljani, katoliška knjigoveznica in nekdaj Ničmanova trgovina nesejo klerikalcem okrog 15.000 gld. čistega dobička nalet.

Od tega dobička, ki izgine v klerikalni bisagi, bi več obrtnikov z svojimi rodbinami prav udobno živel. Pa tudi ta dobiček ne zadostuje klerikalcem. Radi bi monopolizirali vso tiskarsko obrt na Slovenskem. Mesto da bi služili cerkvi, se počajo s trgovino in z obrtnijo. Klerikalci imajo že celo vrsto tiskarn in zdaj so zopet jedno dobili, kupili so namreč Krajčeve tiskarno v Novem mestu, misleč, da si tako najlaglje pomnože svoj vpliv na dolenjsko meščanstvo. Radovedni smo, če bodo dolenjski napredni meščani še dajali tej tiskarni dela in tako polnili tisto bisago, iz katere se plačujejo troški za vojno zoper meščanstvo. In tudi v Ljubljani se pogajajo klerikalci radi nakupa Miličeve tiskarne. Govori se celo, da so jo že kupili. Če je ta govorica utemeljena, tega ne vemo, znano nam je pa, da se je tiskarna pred kratkim po izvedencih cenila, in sicer v svrhu nakupa. Tako bodo klerikalci sčasoma tiskarsko obrt kar monopolizirali, tako da postane vsaka konkurenca nemogoča.

— Misijon in posli. Blagodejni vpliv misijonov se je že pojavil. Misijonske pridige so ženske posle, ki se v obče odlikujo po izredni bistromosti, močno zmesale, tako da so se začele posebno "pobožne" dekle in kuhanice kar puntati. Ves dan hočejo v cerkvi prečepeti in povrh še polnoči, češ, da so duhovniki povedali, da bo iz cerkve izobčen vsak, kdo se ne vdeleži misijona, kdo se ne izpove in ne gre k obhajilu. Renitentnost teh žensk je v nekaterih hišah provzročila že konflikte, kajti nekateri posli popuščajo kratko malo vse delo in beže v cerkev. Kake sadove rodi to tercijalstvo, kaže naslednji slučaj. V neki ugledni hiši bodo te dni praznovali redko rodbinsko slavnost. Kaj je storila tercijalka kuhanica? Izjavila je kategorično, da je greh te dni praznovati kako slavnost, ker zdaj se mora delati pokoro in hoditi v cerkev. In ker te impertinence niso nič izdale, je ta kuhanica brez od povedi ušla, misleč bržas, da se po končanem misijonu lahko zopet vrne v prejšnjo službo. Podobnih slučajev se je primerilo že več, in ni se jim čuditi, zakaj v nekaterih spovednicah izprašujejo duhovniki posle celo o najintimnejših rodbinskih zadevah in ščujejo posle kar naravnost zoper svoje gospodarje. To sistematično beganje in ščuvanje poslov je zadobilo že tako obliko, da bo moralno meščanstvo resno misliti na odpor. Še tega treba, da bi tercijalski posli svoje gospodarje terorizirali!

— „Ježeš, kako more „Narod“ priporočat“, saj je vendar od škofa prepovedan" zašepetal je dokaj glasno svojima prestrašenima pristašema, od kajih se je jeden pri besedi „Narod“ prekržal, znan ljubljanski klerikalec, ko je na zadnjem občnem zboru kreditnega društva ravnatelj kranjske hranilnice gosp. dr. Supan, bivši nemški ljubljanski župan in bivši deželnji in drž. poslanec ter član drž. sodišča, torej jeden najuglednejših velmož nemške stranke — dejanske razmere gotovo objektivno motreč — priporočal, „naj se v prvi vrsti v razširjenem in vplivnem „Slovenskem Narodu“ in ne v nekem, le v gotovih krogih branem listu položaj kreditnega društva pojasni.“ „Slovenčevci“ so pa radi tega tako nahodni postali, da so poročilo o tem shodu s tremi vrsticami odpravili. In še to uvrstili so med oni miš maš oddelek svojega lista v kojem oddelku je n. pr. zadnjo sredno stalno: „Misijon v Ljubljani jako dobro vspeva. Cerkve so vsak dan polne . . . Maček v Ljubljanci. Branjevec Č. je vrgel včeraj mačka v Ljubljanci. Ta pa ni hotel utoniti, ampak se je drl na vso moč . . .“ — Lepi prijatelji trgovcev in obrtnikov ti „Slovenčevci“!

— Kurat Knižek na Vrabčah pri Vipavi je ves nesrečen, da ga je škof poslal duše past na sedanje njegovo mesto, in se vedno jezi, kaj je neki škof misil, ko ga je tja poslal. Kakor jeden njegovih sosedov, ki deli sakrament sv. krsta v pijanosti tako površno, da se dvomi, da bi tak krst „kaj izdal“, ljubi sicer tudi on vino, in je tudi hud agitator, ali poleg tega je tudi iznajdljiva buča. Liberalni Vrabčani se že dolgo mučijo, kako bi se ga iznebili, ali ne gre pa ne gre, ker je baje Knižek dober, in na Vrabčah potreben agitator. Na drugi strani si pa tudi Knižek strani pomaga, ker misli, da bi bilo še prijet-

neje agitovat v kakem lepšem kraji. Ker ga škof z lepa noč prenesti, izmisil si je arestvo neubogljivih otrok: obrnil je kopito zoper škofa samega, in začel na Vrabčah nekaj časa sem take „špiliti“, da ga mora škof prenesti, aki nima leškovega olja za take poreneže pri rokah. Najprvo je odstranil cerkvenika in dle časa sam ali pa po kuvarici njegovo službo opravljal, četudi mu je liberalni župan očital, da se to zanj „ne šika“. Ali te službe se je kmalu naveličal, in jo županu s pismeno vlogo odpovedal; njegov krepki duh sili više: prosil je za službo občinskega tajnika, katero hoče brezplačno opravljati, kakor opravlja blagajniški posel v Vipavi sam dekan Erjavec, od katerega zmanj pričakuje župan vipavski dan na dan ponudbe, da prevzame njegov kaplan brezplačno službo občinskega tajnika, da bodo božji in občinski služabniki pod jedno farovško streho! Toda vrnimo se h Knižku. Občinski odbor ni njegove ponudbe sprejel, ker ima spretnejšo moč na razpolago, pač pa mu je ponudil še za nadalje cerkveniško službo, v kateri se je pohvalno sponesel, in ako mu to ni dovolj, dal mu je na razpolago še službo občinske babice, za katero službo ima baje že cekar pri rokah, sposobnost pa v krvi. Ker ga občinski odbor sili še dalje mežnariti, in ker hoče za vsako ceno iz škofa izsiliti prenestitev, insceniral je neko zapiranje nedoraslih deklet v farovški svinjak, da bi ljudje misili, da se v farovžu zoper čistost in protinaravno greši. In res, šli so nekateri navihanci na limanice, in provzročili nekako preiskavo po orožništvu. „Credat Iudeus Apella!“ Jaz že nikoli ne verujem, da bi bil Knižek tak grešnik, to je samo navidezno, za škofa „farbat“! Ali to mu ni bilo zadosti. Znesel se je radi mežnarije nad župljani tudi s tem, da je prenesel faro kar samo lastno v najbolj klerikalno gnjezdo, v 1. uro oddaljeno podružnico Griže, kjer se sedaj farna opravila vrše, mej tem ko ni pri fari na Vrabčah nobenega namestnika božjega. Razume se, da mu farani niso sledili v Griže, kjer je sam službo božjo opravljal s svojimi Grižci, pač pa so pri farni cerkvi sami k molitvi pozvonili, in zadnjo nedeljo in na praznik sv. Josipa sami brez duhovnika glasno v cerkvi svoje molitve opravljali. Sicer je pa baje že več nedelj in praznikov blizu polovica župljanov brez maše, ker ni Knižek tak, kakor ob volitvah. Knižek se sedaj veseli, da je „na vrhu“, kajti svoje farane je tako podkuri, da so dali dekanu Erjavcu „ultimatum“, ali v 14 dneh Knižeka proč, ali pa zmečejo njega, kuhanico in hišno opravo iz farovža ter ga zapode stanovat k „novi“ fari v Griže. Bomo videli kdo zmaga: škofova leškovka ali Knižekova zvijača? S to zagonetko sta si najbrže belila glavo dva vipavska duhovnika v hudi ginenosti, ko sili resnica na dan. Jednemu se je celo v ginenosti poznalo, da je nosil nekdaj častniško uniformo, drugi pa je bil bolj prihujen. Dajala sta se najprej po latinski, zatem nemško in nazadnje slovensko, dočim naši kmetje v takih slučajih s slovenščino začno, z nemščino nadaljujejo in z madjarščino končujejo. Oni prihujeni je vzrastel izza gostilniške mize, vdaril z vso silo po njej, in zarohnel svojemu blagoslovjenemu tovarišu: „Ne boš me, sakramenska duša!“ ter se zvrnil svojemu cerkveniku v naročaj. Oni s častniško zunanjostjo je namreč trdil, da zmaga bržkone leškovka, kar je pijoano posodo duhovno silno razgotogito.

— Lepa razmere! Porotna obravnava zoper „Südsteirisches Post“ oziroma bivšega njenega odgovornega urednika E. Jonas-a se ni izvršila, ker je Jonas izdal pisatelja inkriminiranega spisa ter se zavezal, izpolnit še nekatere druge pogoje. Zadnji urednik „Slov. Gospodarje“ zdaj urednik „Südstr. Post“ — to pač kaže, kako škandalozne razmere vladajo v slovenski žurnalistiki mariborski.

— Razput italijanskega televadnega društva „Unione Ginnastica“ v Trstu. Včeraj popoldne je tržaško namestništvo naznanielo vodstvu tega društva, da je od 1. 1883. obstoječe „Unione Ginnastica“ razpustilo, ker je isto prekoraciло svoj delokrog. Namestniški dekret navaja natanko nagibe razputa. Nagiba sta dva: prvič, da je neki član vodstva na občnem zboru dne 11. februarja t. l. razvile cel političen

program, in da je občni zbor ta politični program odobril; drugič, da se je društvo dalo pri Verdijevem pogrebu zastopati po milanskem društvu „Famiglia triestina“, katero društvo — kakor pravi namestniški dekret doslovno — „ima iridentistične namene in ne zamudi nobene prilike, pokazati javno svoje sovraščvo zoper avstrijsko državo“. Ta „Famiglia triestina“ je zastopala tržaško laško telovadno društvo pri Verdijevem pogrebu na ta način, da je nosila iz tržaškega grba vzeto helebardo, na kateri je bil napis „Trieste irredenta“. Namestništvo je po vsi pravici smatralo, da je „Unione Ginnastica“ nalašč ravno to iridentovsko društvo pooblastilo, da je zastopa pri Verdijevem pogrebu, hoteč tako pokazati svoje soglasje s tendencami tega društva. — Čuje se tudi, da je tržaško državno pravdništvo začelo postopati proti znanemu lahonskemu prvaku, odvetniku dr. Venecianu, in nekemu odborniku razpuščenega društva radi nekih govorov.

— Osemdesetletnico praznoval bode jutri sanitetni svetnik g. dr. Adolf Eisler. Jubilar je rodom iz Gradca, a prebiva že od leta 1848. v Ljubljani, kjer si je pridobil splošno spoštovanje v vseh krogih. L. 1866. je bil odlikovan z zlatim zaslужnim križem, l. 1874. je bil imenovan sanitetnim svetnikom, l. 1894. častnim članom zdravniškega društva. L. 1881. je dobil g. dr. Eisler naslov cesarskega svetnika, l. 1893. mu je bil podoljen viteški križec Franc Jožefovega reda, l. 1894. pa je dobil častno svetinja za štiridesetletno zvestvo službovanje. Gospod dr. Eisler je bil dolgo vrsto let kaznični in železnični zdravnik. Čisanemu someščanu kličemo ob njegovi 80letnici prav presrčno: Na mnoga leta!

— Benefica sloven. dramskega osobja. Jutri se igra Schillerjeva slavna in povsod priljubljena tragedija „Razbojniki“. V nji nastopi zadnjikrat g. R. Deyl, naš marljivi in vestni ljubimec, in predzadnjie gdč. M. Ogrinčeva, ki se poslovi v torek od gledališča za vselej. Pisali smo že, da izgubimo z g. Deylom vrlega igralca, ki se je vsekdar resno trudil, dvigniti ugleđ slovenske drame, v gdč. Ogrinčevi pa izgine iz redke vrste naših domačih dramskih sil ena najporabnejših in najnadarenjih. Gdč. Ogrinčeva je igrala mlade ljubimiske in stare karakterne vloge z jednakom vnučno ter si tekmo svojega delovanja pri slovenski drami zaslužila vse priznanje. Benefica se vrši jutri na korist vseh dramskih členov, zato je pričakovati, da bodo gledališče polno. V torek se bo vršila zadnja dramska predstava v tej sezoni: gluma s petjem „Danes bomo tiči“.

— Slovensko gledališče. Sinoči smo videli že dvakrat dramatizirano dr. Tavčarjevo novelo „Otok in struga“ v tretji dramatizaciji dveh anonimnih pisateljev, skrivajočih se za troje ponižnih zvezdic. Ta skromnost se nam ne zdi opravičena, kajti sinočna igra kaže mnogo premišljenosti in resnega truda. Nekateri prizori, ki se presejajo malone doslovno iz novele, so obdelani s prav srečno roko ter so zategadelj dosegli — vsaj zunanje — najlepši uspeh. Dramatizatorja sta se zlasti trudila, da napoita dejanje s primerno „Stimmung“, ki se v današnji moderni drami zahteva pred vsem, ter da značaje, vzete iz novele, duševno poglobita ter jih skrbno individualizirata. In to se mora priznati, da se jima je v tem oziru umetniška namera posrečila docela. Vsi značaji, ki imajo že v novelei ostro orisane osebnosti, so v drami jasno očrtani ter se med seboj prav zanimivo razlikujejo tako po svojih dušah kakor po svoji govorici in po svojem vedenju. Karakterizacija oseb in slikanje raznih miliejev je torej prav dobro. Dejanje samo pa se razvija dokaj novelistično, skokoma, pretrganjo in včasih premalo motivirano. Dramatizatorja ljubita dolga pripovedovanja, k uplivajo na poslušalce utrudljivo, narekata raznim osebam dokaj nerazumljiva modrovana ter trosita med glavne prizore mnogo prizorčkov, ki samo motijo ter so dramatično neefektni. Tudi slučaj in razupiti „deus ex machina“ igrata sčem ter tja prav odločilno ulogo. Več se pobavimo s to igro, ko jo precitamo. Danes naj le pochlamilo režiserja gosp. A. Verovška, ki je imel sicer malohvaležno ulogo, a je uprizoril dramo skrbno in s finim okusom. Jačo nam je ugajala sinoči gdč. Rückova, ki je značaj rabičutne idealistinje Serafine pogodila izbornno. Velesimpatičen in realističen je bil g. Dobrovolny v svoji, žal, preveč pa-

sivni ulogi, prav dobro je karakteriziral podleca Egona g. Danilo, ki se je sploh jako potrudil za svojo neprijetno ulogo in pretresljivo ganljiva je bila blazna Zora gdč. Ogrinčeva. Pohvaliti je tudi gospo Danilovo, ki je izpolnila s svojo predolgo povestjo o Milanu skoraj vse prvo dejanje Drugi igralci in igralke so imeli neznatne in dosti nehvaležne uloge epizodistov, o katerih bomo govorili prihodnjič. Glavnim igralkam in igralcem se je po zaključkih dejaj pridno ploskalo. Gledališče je bilo dobro obiskano.

— Za družbo sv. Cirila in Metoda. Program za veselico združenih ljubljanskih ženskih podružnic družbe sv. Cirila in Metoda, katera veselica se bo vršila na belo nedeljo dne 14. aprila je že od obren. Posamičnosti so seveda še tajne, vendar se nam zatrjuje, da bo program tako zanimiv in raznovrsten.

— Pevsko društvo „Ljubljana“ predi v nedeljo dne 31. t. m. v mali dvorani „Narodnega doma“ svoji častni članici in kumici zastave premilosti gospej Milici Hribarjevi, časten večer. Natančnejsi vspored objavimo pozneje.

— Predavanje o krvavem snegu itd. bode, kakor smo že javili, v pondeljek, dne 25. t. m. ob 11. uri dopoludne v fizičalni dvorani I. državne gimnazije, na kar iznova opozarjam.

— Izvanredni občni zbor gostilničarske in kavarnarske zadruge, ki se je vršil pretekli četrtek popoludne ob navzočnosti obrtnega komisarja gospoda magistratnega svetnika Iv. Šeska ter 31 članov, je bil otvoren po načelniku g. Ivanu Tostiju, ki je navel razloge njegovemu sklicanju ter predstavil g. obrtnega komisarja. Na to se je prebral zapisnik zadnjega občnega zборa, ker je gosp. Josip Kramar na to svojo, na zadnjem občnem zboru proglašeno izjavo preklical, rekoč, da on ni misil s svojo obdolžitvijo celega odbora, marveč le nekatere, ki danes niso tukaj navzoči, je občni zbor na to odpoved sedmerih odbornikov odklonil, in ostanejo vsled te izjave dotični še nadalje člani odbora. Zbog tega je nova volitev odpadla in se je prešlo na razgovore. Pri teh so se oglasili razni člani, ker pa občni zbor ni bil za tem več sklepčen, so bili ti predlogi in debate brez pomena. Načelnik, g. Ivan Tosti je zaključil nato občni zbor z apelom do članov rekoč: Nikjer ga morda ni društva, v katerem bi se člani za svoje interese tako malo brigali, kot pri tej zadrugi. Kdo je krič kot sami, če nas nihče ne uvažuje? Koliko pa vas je, vpraša se povsod, in kaj delate?! — Če se člani ne oklenete slove in zadruge z večjo delavnostjo, upoštevalo se nas bodo tudi v prihodnje ne bo nikjer. Ne le v stiski in potrebi, marveč tudi v ostalih dneh treba je biti delaven pristaš zadruge. „Jeden za vse“ in — ,vsi za jednega!“ naj bo naše geslo!

— Litijške-Smartinske Slovenke na pravijo v korist družbe sv. Cirila in Metoda veselico dne 5. maja t. l. v gostilni gospe Al. Haslingerjeve v Litiji, ter prosijo domače in sosedne društva, da se blagovolijo na ta dan ozirati.

— Ženska in moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ribnici priredi 24. marca v salonskih prostorih g. Ant. Arkota veselico s petjem, dramatično predstavo „Krojač Fips“ in prosto zabavo.

— „Dolenjsko pevsko društvo“ v Novem mestu priredi 23. t. m. v prostorih „Narodne čitalnice“ Ronacherjev zabavni večer. Vspored: 1. Pantomima (Gašprček v Afriki); 2. Fandango (Jalco Jerezano — Jota Aragonesa); 3. Gospa Babrle; 4. V muzikalni kuhinjski šoli; 5. Dobri prijateljici; 6. Edvard in Kunigunda, tragična opera v jednem dejanju. 7. Mladi vojaki od V. Parme. Začetek ob 8. uri zvečer.

— Iz Logatca. 22. marca. Občni zbor ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Logatcu vršil se je dne 21. t. m. Iz poročila tajnice posnamemo, da se je podružnica to leto prav krepko gibala — kljub jezi nekaterih — napravila je pretečeno leto sijajno uspelo veselico, katera je prinesla glavni družbi zopet jeden stotak — kot tretjo pokroviteljino te podružnice. Iz poročila blagajnice je razvideti, da se društven delokrog razteza čez štiri občine, to je dolenjo in gorenjo logaško, rovtarsko in hotedrško občino, šteje pa 30 pravih, 5 ustanovnih in 3 pokrovitelje ude. Pri volitvi odbora za tekoče leto se je posebno povdarjalo, da se mora

društvo pospeti do one višine, da bode nekak vzgled ostalim dihajočim podružnicam in vsled tega se je odbor precej raztegnil, to pa vsled tega, da bode delovanje podružnice tem intenzivneje. Volitev izvršila se je takole: Predsednica: gospa Josipina Tolazzi; I. podpredsednica: gospa Amalija Majdič; II. podpredsednica: gospa Josipina Mazi; I. blagajničarica: gdč. Mimi Tollazi in druga blagajničarica: gdč. Mici Puppis; tajnica: gospa Ivanka Šega in nje namestnica pa gdč. Evgenija Pehani. V odbor pa so bile voljene: za Rovte gdč. Marica Benedek; za Dol. in Gor Logatec gospa Marija Lenassi in za Hotedrško gdč. Marija Šušteršič. Izmed raznih nasvetov omenjam le te: Podružnica naj deluje na to, da se to leto izvršiti dve veselici, katerih čisti dohodek bodi namenjen glavnemu družbi in sicer prvo le z domačimi močmi, a drugo pa tudi z vnanjimi močmi. Dalje se je sklenilo prebuditi zaspance pri deset let speči močki podružnici in glavnemu odboru nasvetovati, da se naj pogodi z kakim izdelovalcem sveč, da bode isti izdeloval sveče v prid glavnemu družbi, v istem smislu kakor se sedaj izdelujejo vžigalice.

— Predavanje. Dr. Ivan Jan predava v nedeljo, dne 24. t. m. v Gorjanski šoli, in v pondeljek 25. t. m. v „Blejskem domu“, obakrat popoldne ob pol 4. uri o bistvu in učinku svojega bodočega zavetišča za nevraščenike vrh Homa pri Bledu. Vstop prost.

— V Knežaku na Pivki se je ustavnila nova podružnica c. kr. kmetijske družbe kranjske, h kateri je pristopilo takoj prve dni 51 članov. Načelnikom je bil soglasno izvoljen g. Drag. Česnik.

— Občni zbor slapske posojilnice vršil se bode prihodnji četrtek, dne 28. t. m. v Vipavi. Pri istem poročilu bode o letnem računu te posojilnice ter sploh o posojilništvu revizor slovenskih posojilnic, g. J. Jošt iz Celja. — Slapska posojilnica v poslednjem času tako dobro napreduje, zlasti jo z vso vnenom podpirajo pristaši narodno-napredne stranke.

— Umrl je v Šmarju na Štajerskem ondolni davkar g. Josip Kaič, priljubljen uradnik in odločen narodnjak.

— Iz Bovca se poroča, da je bil županom zopet izvoljen g. Mat. Jonko.

— Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu ima v pondeljek dne 25. marca v prostorih „Slovenske čitalnice“ (ulica San Francesco št. 2) svoj občni zbor. Zborovanju sledi domača zavava s petjem, deklamacijo in gledališko predstavo „Ena se mora omožiti“.

— Potres. Sinoči ob 1/9. se je čutil v Ljubljani rahel potres, katerega večina prebivalcev niti zapazila ni. V gledališču med slovensko predstavo se je precej močno čulo podzemsko grmenje, kateremu je sledil kratek in lahek stresljaj. Ker se je na odru ravno igralo, se je čulo grmenje ter se je čutil stresljaj tem bolje. Občinstvo je planilo prestrašeno pokonci, a nekaj pogumnejših je napravilo hipni paniki naglo konec. Ker sta igralca na odru (gospod in gospa Danilo) vzliz hrnpu mirno igrala dalje, se je razburjenost zopet naglo polegla.

— Vozni red. Na večkratno vprašanje naznanjam, da izide novi železniški vozni red, vezan, začetkom meseca maja kot posebna priloga „Slovenskemu Narodu“. Posamezni zvezki dobivali se bodo po 10 v. po pošti 15 vin. pri gosp. J. Bonaču v Ljubljani.

— Mestna kopal. Od 10. do 16. sušca oddalo se je v mestni ljudski kopalni vsega skupaj 350 kapelij, in sicer za moške 293, (pršnih 198, kadnih 95), za ženske 57, (pršnih 10, kadnih 47).

— Nogo zlomila si je včeraj zvečer na stopnicah pred Šentjakobsko cerkvijo hišna posestnica Neža Bernardova, stanujoča v sv. Florijana ulicah, ko je šla od misijona iz cerkve.

— Dežnik ukradel je včeraj popoludne postopač Ivan Tabornik na Mestnem trgu inženjeru L. Maierju, ko je ta meril in dal dežnik k vodnjaku.

— Arestovanje. Policia je prijela neko Antonijo Kropovšek, brezposelno služkinjo iz Bočne v gornjograjskem okraju, katera je v policijskem listu zasledovana zaradi hudoletva.

* Hrvatsko gledališče. V sezoni 1. 1900. je imelo hrvatsko gledališče 240 predstav, med temi 33 novitet (22 dramskih, 5 opernih, 4 operetne, 1 feerija in 1 balet). Izmed dram se je igral Kumičevjeva izvirna drama »Petar Zrinski« največkrat — namreč petkrat. 62 dram se je igralo le po enkrat! V dramskem repertoarju je bilo: 20 hrvatskih, 1 slovenska (»Jakob Ruda«), ki se je igrala enkrat, 1 ruska, 2 poljski, 2 češki, 7 angleških, 23 francoskih, 2 italijanski, 3 španske, 29 nemških, 1 norveška in — nobena madjarska! Izmed oper se je pela največkrat (13krat) »Sabejska kraljica«, »Porin« in »La Boheme« pa po petkrat. Izmed operet se je pel 10krat »Ples v operic, takistokrat »Lutka«. Šestkrat »Mikado«. Hrvatsko gledališče ima 17 igralcev in 25 igralk ter 7 opernih pevcev solistov in 9 opernih pevk solistinj. V zboru je 17 gospodov in 17 dam. Balet je štel 18 plesalk, orkester pa 36 članov. Vseh skupaj deluje pri hrvatskem gledališču 230 oseb.

* Papež zafrkuje! Tudi največji možje imajo svoje slabosti. Tako na pr. papež Leon XIII. sila mnogo njuga tobak. Ko je bil te dni okoli papeža zbran cel venec kardinalov, je potegnil papež iz žepa svojo krasno tobačnico ter je ponudil eminemcam. Vsi so si vzel šepec tobaka, le neki francoski kardinal je z ljubezljivo kreatnjo roke odklonil. „Kaj? Vi ne nju hate?“ je vprašal papež. — „Ne sv. oče, te grehotne nimam“, je odgovoril kardinal. — „Grehota!“ se je nasmejnil papež. „Ako bi bilo njubanje grehota, gotovo bi se ga že davno navadili!“ Eminence so se komaj vzdržali smebla, kajti znano je, da je bil tisti francoski kardinal v mladih letih — smel častnik jako burnih in pisanih doživljajev!

* Izobčenje grofa Tolstega. Vzrok, ki je dal neposredni povod, da je sv. sinod izobčil iz pravoslavne cerkve grofa Tolstega, sta baje deli, ki jih Tolstoj ni dal še niti v tisk, a katerih vsebina je bila reproducirana nedavno v ruskem časopisu. Ti deli sta: povest »Oče Sergij« in »Truplo«. Povest »Oče Sergij« je žalosten roman razočaranega posvetnjaka, ki se je zatekel v samostan, a mu vera ni prinesla tolažbe in mu samostan ne more zadovoljiti, zato propade. Tolstoj je prišel v tej povesti do zaključka, da pravoslavna cerkev s svojim zunanjim bleskom in sijajem ne zadovolji notranjih potreb človeka. Istotako ostro sodi Tolstoj o pravoslavni cerkvi v drami »Truplo«. Ta pobija ustanovo cerkve, ki dela ženo za sužinjo moža ter jo sili, da živi žalostno in nevredno poleg propalice. Ti dve deli sta izvali poleg nekaterih bogoslovnofilozofskih del toliko ogorčenost med pravoslavnim reakcijonom duhovništvtom, da je sv. sinod Tolstega izobčil.

* Sultanov harem. »Revue des Revues« poroča: Največ žen in odalisk sultana je cirkaškega rodu. A tudi sirska in rumunska dekleta so lepa. Vsaka dobi novo ime. Nadzira jih Baš. Kalfa, voditeljica odalisk. Dokler so še v otroški dobi, jih uče plesati, peti, gracijoznega kretanja in umetnosti ljubezni. Šola traja dve leti. Po prestani izkušnji jo vrste med kandidatinje, katerih je okoli 300 in katere čakajo, da se prikupe sultenu. Ako se to zgodi, dobi posebno stanovanje in posebne služabnice ter se zove guezde. Ako jo sultan poseča večkrat, postane i k b a l. Če pa ima srečo, da rodi sultanu otroka, postane kadina ter ima stopinjo princesinj. Kot taka pripada k dvoru ter ima novinke za služabnice. Kadina ne sme ostaviti palače nikdar več do svoje smrti. Pod sultandom Abdulom Medžidom je bil njegov harem pravi brlog nenravnosti, sultan Abdul Aziz pa je dal vse nezveste ljubice in njihove ljubimce usmrtiti, zato vlada baje pod sedanjim sultanom Abdulom Hamidom najstrožji red.

* Za nesrečne družine Burov priporoča znani francoski politik Henry Rochefort narodno loterijo, ki naj bi se priredila v največjem slogu. Srečke naj bi bile čim najcenejše, da bi jih mogel kupiti tudi najrevnejši človek, ki sečustvuje z družinami nesrečnih Burov. Rochefort piše v »Intransigeantu«, da bi bilo treba za loterijo 25 milijonov frankov. Čisti doček bi znašal vsaj 15 milijonov frankov,

ki bi pomagale Burom vsaj nekoliko iz sedanje bede.

* Jubilej razglednico. Še to leto bodo 25 let, odkar je napravil tiskar Schwarz, izdajatelj lista „Volksbote“ prve razglednice. Sedaj pa je njih promet velikanski. Po vsem svetu so razposlali ljudje l. 1898. okoli 2306 milijonov razglednic. Od teh jih odpade na Evropo približno 1400 milijonov, na Ameriko 526 milijonov, na Azijo 374 milijonov, na Avstralijo 43 milijonov in na Afriko 16 milijonov.

* Rojen sovražnik žensk. Na Dunaju je pripeljal te dni v psihiatriško bolnico nekdo 26letnega stavbenega risarja K. B., kateri si domišljuje, da ga ženske preganjajo in sovražijo. Nesrečnež se je v zadnjem času vozil od mesta do mesta, da bi ušel — ženskam. Večkrat je dejal: „Ženske bom sovražil do svoje smrti, ker sem že rojen sovražnik žensk“.

* Krvav dogodek v stražnici. Iz Stolnega Belegagrada poročajo, da se je dogodil v stražnici na progi med Bakonym in Šarkanjem krvav zločin. Pred nekaj dnevi je prišel v odsotnosti stražnika nek potepuh in prisil ženo stražnika Šomogyja, ko je ravno dojila, za miloščino. Žena je dala potepuh par krajcarjev, a potepuh je iztrgal otroka od prsi in ga vrgel na tla, nato pa skočil na ženo ter jo sunil z nožem petnajstkrat. Pet let star si sinček je baš takrat pritekel v stražnico, a potepuh je ranil tudi njega na glavi. Šestletna hčerka pa je zbežala. Lopov se je bal menda, da je šla klicat pomoč, zato je pobegnil. Žena je menda umrla, a otroka bosta okrevala. Oračniki so prijeli nekega Rabla, ki je bil že 10 let v ječi in je prišel šele pred kratkim iz nje.

* Grof v prisilni delavnici. Nedavno je obseglo sodišče v Curihu ogrskega grofa Andreja R na eno leto v prisilno delavnico. Po prestani kazni pa se bo moral grof zagovarjati tudi rada ponarejanja menic.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 23. marca. Avstrijska kvotna deputacija se je danes opoldne konstituirala, izvolivši grofa Schönborna na načelnikom, viteza Jaworskega njegovim namestnikom in Beera poročevalcem. V deputaciji se je razvila živahnata razprava glede podlage, na kateri naj se kvota določi. Vsi zadevni predlogi so bili odklonjeni, menjimi tudi Povšetov. Za predlog, naj kvota ogrski prispevek določi na 34.4 odstotke, so glasovali samo trije člani deputacije, kar je obudilo veliko senzacijo. Ker ni bilo doseči zjedinjenja, je deputacija izvolila pododsek 7 članov.

Dunaj 23. marca. „Neue Fr. Presse“ javlja, da hoče vojno ministrstvo napraviti 3000 novih topov, kar bo veljalo 100 do 120 milijonov kron. Material, iz katerega se napravijo, še ni določen, poskušnja z materialom bodo trajale še do jeseni.

Dunaj 23. marca. V vinarskem odseku je minister Call zaupno poročal o pogajanjih z Italijo glede carine na vino in vinske klavzule ter pojasnili, koliko se je italijanskega vina vpeljalo v Avstrijo.

Pariz 23. marca. Strajkujoci uslužbenci tramvaja v Marselj so provzročili velike izgredne. Prišlo je do krvavih prask. Izgredniki so streljali na policijo in na orožnike, ti pa se streljali na napadalce. Bati se je, da se strajkujočim pridružijo še drugi delavci.

Petrograd 23. marca. V noci na 22. t. m. je neki statistik Lazovski poskusil ustreliti višjega prokuratorja sv. sinoda Pobedonosceva. Ustrelil je trikrat v prokuratorjevo stanovanje; dvakrat proti pisalni mizi, na kateri je gorela luč, enkrat pa v drugo sobo. Pobedonoscev je bil blizu pisalne mize, a zatrjuje se, da ni bil ranjen. Napadalec je hotel še četrtič ustreliti, a revolver se ni sprožil. Vlada sklepa iz tega, da tudi atentat na naučnega ministra Bogolepova, kateri je nekaj dni po atentatu umrl, ni delo posameznika, nego, da mora biti kaka zarota, ki provzroča atentate.

Dalje v prilogi.

Narodno gospodarstvo.

O sadjarstvu.

(Dalje.)

Prepričan sem, da bi imel pouk o sadjarstvu neprimerno večji uspeh, ako bi se končal z oskrbovanjem materinega drevja, z obiranjem, spravljanjem in uporabo sadja.

Tudi pri učiteljstvu zapazimo žalostno dejstvo, da je učiteljev sadjarjev vedno manj. Starejši se umikajo, an a njihovo mesto nima kdo stopiti. Kako li? Učiteljišče ne more učitelju toliko dati, da bi bil praktično in teoretično trdno podkovani, ker množina drugih predmetov tega ne pripušča. V življenju pa, ako nima posebne sreče in veselja do sadjarstva, še tisto pozabi, kar se jé naučil. Popolnoma nemogoče mu je popolniti svoje znanje, ker je vlada ustavila kmetijske tečaje o potrošnicah, kateri so bili vsaj za učitelje sadjarje neprecenljive vrednosti.

Nepobitna resnica je, da so se merodajni faktorji že večkrat in z uspehom zavzeli za materijalni blagor naše dežele. Poglejmo le vinštvo, koliko je v zadnjih letih napredovalo. Vlada je nastavila posebnega tehničnega izvedenca, kakor tudi potovalnega učitelja, izvrstnega vinščaka, katerega pošilja v vinorodne kraje, da ljudstvo na lici mesta pouči, kako mora delati, ako hoče iz vinogradov večje dohodek dobiti. Tako je prav. Sam sem bil priča, kako je ljudstvo z veseljem tega gospoda sprejemalo, sledilo pazljivo njegovim teoretičnim predavanjem in praktičnim poskusom v vinogradih, ter bilo zelo hvaležno vladni za to dobroto. Da bi se le še odstranila nesrečna vinska klavzula ter povišal uvoz laškega vina, potem bi se vinogradnik res oddahnil.

Kakor se je dežela zavzela za vinštvo, ravno tako bi lahko veliko več storila za sadjarstvo. Uvaževati je, da se lahko s primeroma majhnimi troški veliko, veliko pripomore istemu. V vsakem sodniškem okraju naj se nastavi provizorično vsako leto za dobo enega meseca izkušen sadjar, kateri bi obhodil posamezne vasi in ljudstvu kazal na mestu, kako mora saditi, oplemenjevati itd. sadna drevesa. Seveda bi ga morala pri tem podpirati županstva. Vlada naj bi podpirala to podjetje tudi s tem, da bi vsaj prva leta na vsako vas poslala po par sto divjakov, katere bi morali kmetje pravilno posaditi in pozneje požlahtniti.

(Konec prih.)

Darila.

Upravnemu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Vesela družba v gostilni „pri Križu“ darovala 4 K. — Spošt. rodbina Svetec v Litiji 20 K. mesto vence na krsto gospe Julijane Weutz pred vdove Jug v Litiji. — Skupaj 24 K. — Živelj!

Dijaški kuhinji v Kranju so poslali od 15. januarja do 15. marca 1901 sledči dobrotniki oziroma dobrotnice prispevke: Franc Porenta v Križah 10 K, županstvo Lesce 5 K, prof. Simon Rutar v Ljubljani 6 K, Štefan Rojnik, c. kr. rač. oficijal v Gradišču 5 K, Andrej Mejač, vinotrezec v Komendi 5 K, mesto vence na krsto umrlega člena upravnega odbora mestne branilnice g. Fr. Dolenza so darovali odborniki: Vinko Majdič 20 K, Ferd. Sajovic 2 K, Fr. Krenner 2 K, Peter Mayr 10 K, Ciril Pirc 2 K, Ferdinand Polak 2 K, Karol Puppo 2 K, Iv. Rakovec 2 K, Fr. Ks. Sajovitz 2 K, Karol Šavnik 10 K, dr. Val. Štempihar 2 K, nadalje Iv. Valenčič 2 K, Peter Majdič iz Jarš 20 K, T. Pavšlar 10 K, Karol Florjan 5 K, Fr. Ks. Sajovitz 5 K, fin. svet. V. Levičnik mesto vence na krsto pok. Iv. Owinu 5 K, nadalje nam. vence za Fr. Dolenza župnik M. Kotnik 6 K, tvrdka J. Molinari v Vratislavi 30 K, namesto vence pok. zdravniku Edv. Globocniku v Cerkljah ces. svetnik Karol Šavnik 10 K, lekarnar J. Hočevar na Vrhnik 5 K, dr. Edward Šavnik 12 K, Edward Dolenz, trgovec v Kranju, povodom smrti svojega očeta 100 K, občinski urad Zminec 20 K, županstvo Jesenice 20 K, nadalje so darovali namesto vence na krsto pok. zdravniku E. Globocniku vesela družba na „Stari pošti“ 21 K 60 v. in sicer: Strupi, župan v Čirčah 10 K, Aleš Jenko v Zg. Berniku 2 K, Jan. Kalinšek, istotam 5 K, Jan. Pavlič, istotam 40 vin., Josip Jenko, istotam 2 K, Fr. Vamberger in Poženka 40 vin., Jan. Poravne iz Cerkljana 40 vin., Fr. Josin iz Kranja 40 vin., gospa Čuk iz Cerkljana 1 K, prof. kolegij za februar 9 K, M. E. Š. v spomin 100-letnega rojstnega dne očetovega 4 K, po g. dekanu A. Koblarju namesto vence na grob pok. Fr. Dolenza njegovi prijatelji in rojaki v Železnikih 25 K, okrajna posojilnica v Kamniku 50 K, notar A. Šlamberger nadaljni dar 10 K, Franja Kerčič, posestnica v Trbojah mesto vence za Fr. Dolenza in Ed. Globocnika 5 K, občina Smlednik po županu A. Burgerju 30 K, Jan. Kalinšek iz Sp. Bernika 5 K, obč. zastop Ženčarski 10 K, Marija Jelovčan, posestnica v St. Loki 5 K, Bo-

gomir Krenner v Škofji Loki 20 K, gospa Lina Lenček, notarjeva soproga iz Šk. Loke v imenu odbora za prireditve otroške kostumne zabave dne 17. februarja, čisti dohodek 20 K, Anton Zorman, posestnik v Praprotni Polici 2 K 50 vin., Josip Likozar, trgovec v Kranju 2 K, IV. b. gi mn. razr. prebitek za razbiti črnulnik 2 K, Iv. Grajsar iz Šenčurja pri Kranju namesto vence na grob sošolca in prijatelja Fr. Pečnikarja 10 K, bralno društvo v Mengšu pri veselicu nabralo v veseli družbi 6 K 60 vin., Šaljivi hazard Šase 4 K, namesto vence na krsto pok. gospe Marije Kovač sta darovala po 2 K: dr. Val. Štempihar in dr. V. Korun, prof. kolegij za marcoj 9 K, Iv. Belec, župnik pri Sv. Martinu v Istri 20 K, Fr. Zorec, župnik v Novi Oselici 2 K, ginn. nôtelj Anton Zupan v Kranju mesto koleka prof. Novaku 1 K, upravnštvo „Gorenjca“ (darovali Ženčarski liberalci) je izročilo 5 K, dr. Arko v Škofji Loki polovico komisijske vožnje 4 K 50 vin., Jos. Kovač v Kranju daroval povodom smrti svoje soproge 50 K, župnik Jernej Ramoveš v Poljanah 30 K, obč. zastop Predvor 20 K, župnik Fr. Rajčevič iz Grahowega 10 K. — V naturalizah je darovala gospa Eliza Matajc iz Stražiča 276 kg krompirja in 27 kg fižola.

Poslano.*

Pobalinska surovost znanega postopača, kateri me je na najnesramnejši način v torek, dne 12. t. m., razčelil v Idriji, mi je povod, da ga javno imenujem ničvrednega človeka, ki ni več sposoben občevati z olikanci in zahajati v družbi, katero so ga do sedaj treple.

V Idriji, dne 16. marca 1901.

(620)

Josip Kogovšek
posestnik.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno in telke, kakor določa zakon.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-o“ francoško žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se nameže žnjim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklonica K 1-80. Po poštнем povzetji pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi zahajevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (2-4)

60.000 KRON znaša glavni dobitek lotterije invalidsko-zahvalne, ki se izplača v gotovem z 20% odtegljajem. Opozorjam! Čitatele, da bode zrebanje **neprekleno 23. marca t. l.**

Posebne antisceptične lastnosti prvin prsačkega domačega mazila iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi, so pogoj za uspešno zacetile ran raznih vrst. Mazilo je posebno pripravno, da se pokrijejo z njim rane, ker jih branijo vsakega ponesaženja in jih hladivo vlažejo bolečine. To imbirno domačo zdravilo se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. Glej nasrat! b I (8)

Mlekarstvo. Vsak kmetovalec ve, da se po zimi valed krmjenja v hlevu, pri kravah zmanjša dobrost mleka in tudi mlečnost. Opozorjam tedaj g. ekonomu na Kwižidov Kornenburški redilni prasek za živilo, vporabljaven že na 50 let z najboljšim uspehom. Ta prasek ki ga izdeluje Franc Ivan Kwižida, c. in kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni dobavitelj za veterinarske preparete v Kornenburgu pri Dunaju se rabi kot dodatek h krm in zboljša pri trajni vporabi pri kravah dobrost mleka ter pomnoži tudi količino mleka.

Zakonito vpisana Svetovnoznameni ruski karavanski čaj bratov K. in C. Popoff v Moskvi. varstvena znamka. Najfinješa znamka. Dobavitelji več evropskih dvorov. V izvirnih zavojih se dobivajo v vseh dotičnih finješih prodajalnicah. (2063-25)

Dež. gledališče v Ljubljani. Stev. 89. Dr. pr. 1108.

V nedeljo, dne 24. marca 1901. Na korist dramskemu osebju slovenskega gledališča.

Razbojniki. Žaloira v petih dejanjih. Spisal Frid. pl. Schiller. Poslovenil Josip Noll. Režiser g. Ant. Verovšek. Štev. 90. Dr. pr. 1109.

V torek, dne 26. marca 1901. Neprekleno zadnja predstava. II. predstava na korist dramskemu osebju.

Danes bomo tiči. Burka s petjem v 4 dejanjih. Po Nestroyu poslovenil Ivan Zelezničar. Režiser g. Anton Verovšek.

Blagajna se odprti ob 7. mi. — Zatvori ob 1/8. mi. — Konec ob 10. mi. Pri predstavi sedežuje orkester sl. c. in kr. pok. Leopold II. Št. 27.

Meteorologično poročilo. Vlina nad morjem 306-3 m. Srednji srednji lik 730-0 mm.

Marec Čas opa- Stanje baro- Vetrovi Nebo
zovanja metra- mbar. mbar. mbar.
22. 9. srečer 730.5 23. sr. svihod oblačno
23. 7. suteraj 732.6 0.6 sr. vzhod pol. oblač-
2. popol. 732.7 3.2 sr. južvod del. jasno

Srednja včerajšnja temperaturo: 34°, normale: 18°.

Dunajska borza

dne 23. marca 1900.

Skupni državni dolg v notah	9845
Skupni državni dolg v arbru	9820
Avtrijska zlata renta	11785
Avtrijska kronska renta 4%	9725
Ogrska zlata renta 4%	11785
Ogrska kronska renta 4%	9190
Avtro-ogrške bančne delnice	1675
Kreditne delnice	71150
London vista	24030
Nemški državni bankovci za 100 mark	11755
20 mark	2350
20 frankov	1910
Italijanski bankovci	9065
C. kr. cekini	1131

MATTONI & GIESSHÜBLER

naravna alkalična kislina

kateri je kot zdravilni vrelec že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrsten je za otroke, prebolele in mej nosečnostjo. (25-4)

Najboljša dijetetična in osveževalna piča.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lesniku in v vseh lekarnah, vedijskih specijah, visokih in delikatesnih trgovinah.

Ženski bicikelj

je po ceni na prodaj. Jurčičev trg št. 3 (631)

I. nadstropje, vrata na desni.

Trgovski pomočnik

še službe v večji mešani ali manufakturni trgovini. Vstopi lahko 20. aprila t. l.

Naslov pove iz prijaznosti upravnosti Slovenskega Naroda. (629-1)

Styria-kolo

še novo, modeli 1900 (Rennmaschine)

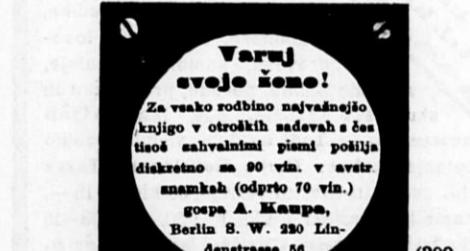
se prodaja.

Ponudbe pod „Kolo“ na upravnosti Slovenskega Naroda. (630-1)

Nova hiša

enonadstropna, s prodajalno, pripravno za vsako trgovino, v večjem kraju na deželi, tik farne cerkve, se iz proste roke proda oziroma dá v najem.

Kje? pove upravnost Slovenskega Naroda. (566-3)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanju vsakovrstnih pušč za lovce in strelice po najnovjih sistemih pod popolnim jastrom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. prekuševalnici in od mene prekušene. — Ilustracija (2003) vam omesti zastonj. (11)

Prva strojna pletilnica

priporoča iz najfinješega flora in iz Macco-preje lastno izdelane obuve, ženske in otroške nogovice in vsa v to stroko spadajoča dela.

Jam se tudi pripletejo stare nogovice.

Prva konfekcija za streke

priporoča svoje lastno izdelane otroške oblike, jopice, pelerine, oblike za dečke, avbice, čepice, ki so v največji izberi vedno na skladnišču.

Jmenovani predmeti se izdelujejo tudi po meri. (632-1)

Ana Haring

Dvorni trg št. 1, nasproti „Nar

Plüss-Staufer-jev klej ●
v tobolcih in steklenicah
večkrat odlikovan z zlatimi in srebrimi
svetinjami, s katerim se lahko zlepijo zlom-
ljene stvari, ima na prodaj **Fran Kollmann**
v Ljubljani. (511-2)

Naravna vina
svetlo-rudeča, podobna marvinu, po 15 kr. liter,
kakor tudi pristno slivovko in tropine
prodaja najceneje (405-5)

Jožef Kravagna
v Ptuj.

Šivalne stroje
priznano najboljšega izdelka
za rodbine in obrtnike
priporoča

IVAN JAX
zaloga šivalnih strojev
Ljubljana, Dunajska cesta št. 17.
Ako se zahteva, pošljem cenike brezplačno in
poštne prosto. (2075-25)

L. Luser-jev obliž za turiste.
Priznano najboljše sredstvo proti kurjim oče-
som, žužjem itd. itd.

Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.

Zahte-
vajte **Luser-jev** obliž
za turiste
po 60 kr.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger,
J. Mayr, G. Peccoll. V Kranju:
K. Šavnik. (627-1)

Veliki krah!
New-York in London nista prizanašala
niti evropski celini ter je bila velika to-
varna srebrnine prisiljena, oddati vso
svojo zalogu zgolj proti majhnemu pla-
čilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvr-
šiti ta nalog. Pošljam torej vsakomur
sledče predmete le proti temu, da se
mi povrne gld. 6'60 in sicer:
6 komadov najfinješih namiznih nožev s
pristno angleško klinjo;
6 kom. amer. pat. srebrnih vilie iz enega
komada;
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica
za juhe;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za
mleke;
6 kom. ang. Viktoria čašice za podklado;
2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
1 kom. cedilnik za čaj;
1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.
48 komadov skupaj samo gld. 6'60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej
stalo gld. 40 ter jih je mogoč sedaj dobiti
po tej minimalni ceni gld. 6'60. Ameri-
čansko patent srebro je skozi in skozi
bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let,
za kar se garanjuje. V najboljši dokaz,
da leta inserat ne temelji na

mikalski sleparji
zavezujev se s tem javno, vsakemu, ka-
teremu ne bi bilo blago všeč, povrniti
brez zadržka znesek in naj nikdor ne
zamudi ugodne prilike, da si omisli to
krasno garniture, ki je posebno prikladna kot
prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.
Dobiva se edino le v (2116-22)

A. HIRSCHBERG-a
Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga
na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.
Pošilja se v provincijo proti povzetju,
ali če se snezek naprej vpošluje.
Cistilni prašek za njo 10 kr.
Pristno le z zraven natisanjeno varst-
veno znamko (zdrava kovina).
Izvleček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s posilitvijo krasne garniture kako
zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.
S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu kako
koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

St. Pavel pri Preboldu.
Dr. Kamil Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Holandsko - ameriška proga
Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutje:
4. aprila Amsterdam 2-30 popoldne.
11. aprila Statendam 6-00 popoldne.
18. aprila Potsdam 12-30 popoldne.
25. aprila Maasdam 6-30 popoldne.

Novi parniki na 2 vijaka.

Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton,
Potsdam 12.500 ton. (88-12)

Cene v prvi kajiti od 264 K naprej iz prista-
drugi kajiti od 228 K nišča

III. razred 197 K 40 h z Dunaja.

Pisarne na Dunaju: Za kajite: I., Kolowratring 10;

na III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.

Avtor. podružnice v Brnu, Inomostu in Trstu.

Kufekejeva moka za otroke

od avstro - ogrskih, nemških itd. avtoritet priporočena
najbolja in najceneja hrana za zdrave in na črevih bolne otroke.
Dobiva se v lekarnah, droguerijah ter v tovarni R. KUFEKE DUNAI VI/2

Pekarija (490-6)

v večjem kraju na deželi se dá
v najem.

Kje? pove upravljenec "Slov. Nar."

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavjen od dne 1. februarja 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga cez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoludne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregen, Čurh, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 10. uri na noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste. — Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7. uri 15 m zjutraj osobni vlak v Novo mesto, Straža-Tolice, — Ob 1. uri 5 m popoldne osobni vlak v Novo mesto, Straža-Tolice, Kočevje. — Ob 6. uri 55 m zvečer osobni vlak v Novo mesto, Kočevje. — Prijed v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipskoga, Prage, Francov varov, Karlovin varov, Heba, Marijine varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoludne osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Karlovin varov, Heba, Marijine varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Ob 8. uri in 44 m zjutraj osobni vlak iz Novega mesta in Kočevja. — Ob 2. uri 32 m popoldne osobni vlak iz Straže-Tolice, Novega mesta in Kočevja. — Ob 8. uri 48 m zvečer osobni vlak iz Straže-Tolice, Novega mesta, Kočevja. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prijed v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zvečer, ob 11. uri 6 m dopoludne, ob 6. uri 10 m zjutraj.

Posestnik, okoli 50 let star, zdrav in čvrst, s premoženjem okoli 140.000 K., Posestnik trgovec in gostilničar, 25 let star in premožen. Trgovec, 30 let star, z obsežno, dobro idočo trgovino. Trgovec, okoli 45 let star, z izborno kupčijo brez dolga v nekem glavnem mestu. Uradnik, 30 let star, z letno plačjo 2400 K. Ponudbe se prosijo prej ko prej pod "Viola", Dunaj VII., Zieglergasse, poste restante. (613-1)

A. F. Walter
Kralj. Kuchle (Grossküche) v najbolje
znanu kakovosti
sadna, lepotična
in drevoredna drevesa
sadno in lepotično grmovje,
divjake in ograjne sadike,
rože, konifere, buksus- in lov-
rova drevesa, kamelije, Azaleje,
različne palme, perene, preprožne in
skupinske rastline. **Najboljša**
semena. — Tudi se dobri vedno vezalno
zelenje, kakor: Thuja, Retinispora, Taxus
itd. sveže in kratko rezano, 50 klg. K 15—,
kamelijini vršički 1 klg. K 120. (608-2)
Najnižje cene. Ceniki brezplačno.

Najboljša uporaba mleka!
Kar največ
in najfinješega
surovega *
* * masla!
Le mogoče, če se
mleku odvzame
smetana po

Alfa-Separator-ju.

500 prvih priznanj;
v Parizu 1900 "Grand-Prix".

1/4 milijona tacih strojev v rabu!

Uravnjujejo se pasterizérski naprave
za transport mleka.

Se lahko prenaša na planino.

Vsi drugi stroji za mlekarstvo.

Popolne oprave za dobivanje si-
rotke na roko in parno moč.

Načrti, proračuni.

(470) **Akcijnska družba** (4)

Alfa-Separator

Dunaj, XVI. Gangbauergasse 29.

Ceniki, poučne brošure brezplačno.

Uradno dovoljena (623)
posredovalnica stanovanj in služeb

G-FIUX

Gospodske ulice št. 6

priporoča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

(možke in ženske)

za Ljubljano in drugod. — Potnina
tukaj. — Vestna in kolikor možno
hitra postrežba zagotovljena.

Natančneje v pisarni.

Zenitev!

Damam in gospodom, ki se hočajo
omožiti, oziroma oženiti, pa nimajo
pričnosti napraviti primerrega znanja, nudi
se prilika, to storiti danes že modernim
potom posredovanja. — Ponudbe (v slo-
venskem ali nemškem jeziku) z naznanim
razmer in če mogoče s sliko opremljene,
dopošiljajo naj se pod "Viola" na Dunaj, VII.
Zieglergasse poste restante. — Diskrecija
zajamčena, za odgovor priložiti je znamko.

Za stariše in varuhe!

Za gospice in vdove vsake starosti!

Sledeči gospodje iščejo pripravnih
nevrest:

Posestnik, okoli 50 let star, zdrav in
čvrst, s premoženjem okoli 140.000 K.,

Posestnik trgovec in gostilničar, 25

let star in premožen.

Trgovec, 30 let star, z obsežno, dobro
idočo trgovino.

Trgovec, okoli 45 let star, z izborno
kupčijo brez dolga v nekem glavnem mestu.

Uradnik, 30 let star, z letno plačjo

2400 K.

Ponudbe se prosijo prej ko prej pod
"Viola", Dunaj VII., Zieglergasse, poste
restante.

(613-1)

Tovarna ustanovljena l. 1870.

Anton Sodja, puškar

v Borovljah (Ferlach) Koroško
priporoča puške in revolverje iz svoje za-
lage in tovarne, izdelane po najnovješih sistemih
iz najboljšega blaga in z gotovim strelo.

Specialitete: Trocevne
puške prav lahke, 2 kg 80 dkg tehtajoče. Za
vsako delo sem vesten porok sam. Puške so
c. kr. uradno preizkušene.

Prevzameum vsako popravilo in pre-
delovanje, narejam nova kopitsa ter izvršu-
jem vse hitro in po najnižjih cenah.

Ceniki dopošiljam slovenske ali nemške
brezplačno in franko.

(1963-27)

Najboljša

desertna

in

medicinalna

vina

so

vinograd-

niške družbe

"ACHAIA"

v Patrasu.

Glavne znamke:

Mavrodaphne (rudeča in sladka)

Achajec (belo in ne sladko).

(146-10)

Glavni zastopnik:

C. J. Schrauth

Dunaj, IX., Frankgasse 4.

.....

Čudovita novost!

325 komadov za 1 gld. 95 kr.

Krasna ura z jeko lepo veržico, točno idoča, za katero se daje dve letni garanciji. Veklopleta Laterna magica s 25 krasnimi podobami. I jako fina kravatna igla s simili brijanterom, 1 krasen koljéz iz orient-biserov, patentni zaklep, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnjati mošnjiček, jako elegantni nastavek za smotke, 1 garnitura ff. double-zlatih manšetnih in srajčnih gumbov, 1 ff. žepni nožec, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje v hiši. Krasnih 325 komadov z uro, ki je sama tega denarja vredna, pošilja proti poštenu povzetju za 1 gld. 95 kr. razpošiljalnica.

S. Kohane, Krakovo,
poštno predalo 22.

(619-1) Ako ne ugaja, se denar vrne.

Malinčev sirup
lekarnarja Piccolija

v Ljubljani

se prireja kar najkskrsnejše iz dišečih gorskih malinovih jagod v srebrnem kotlu s pomočjo para, in je torej najbolj čist izdelek **neprsesne kakovosti** ter naj se ne zamenjava z malinovim sokom, ki je v prodaji, in je navadno umetno prirejen, imajoč v sebi zdravju škodljive snovi in **baker**.

Steklenica z 1 kilo vsebine, pasterizovana, velja K 130. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 10, 20 in 40 kilogr., ter se 1 kilo zaračuni z K 110, 100 kilogr. = 100 kron. (1368-27)

Pletena steklenica s 3 kilogr. vsebine pošilje se franko po vsi avstro-ugerski monarhiji proti povzetju z K 530.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega, društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote **daleč nadkrijujoči** dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: (628-1)

— Dunaj, I., Maximilianstrasse 9. —

Prva kranjska tovarna sadnih destilatov in pristnega žganja

priporoča svoje edino pristne izdelke kakor: **destillat iz bezga, destillat iz drnulj, to le butejkah: dalje pa slivovec iz domaćih češpelj in la brinjevec v sodčkah** in manjših množinah in druge destilate.

Garantira se za pristnost destilatov, vse gorkim potom brez spirita.

Prekupcem večjih množin ugodni pogoji in popust. Načrt se **zastopnik** za jugoslovanske dežele v Ljubljani.

◆ Pogoji ugodni. ◆

(616-1) Lastnik tovarne: **Franjo Petsche, Starigrad pri Rakeku.**

klobukih

za gospode in dečke

izdelke prvih avstrijskih, nemških, italijanskih in angleških tovarn

priporoča v najbogatejši izberi in po najnižjih cenah

C. J. HAMANN

Mestni trg štev. 8.

Zaloga klobukov (621-1)

c. kr. privilegovanih dvornih klob. tovarn

W. Ch. Pless, Dunaj in J. Pichler, Gradec.

Klobuki se po lastni širjavi glave in po lastni napovedi oblike izdelujejo in se vzprejemajo starci klobuki za barvanje in modernizovanje.

Brata Eberl

leta 1842.

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4. Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. 13 južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja. Prodaja oljnati barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

◆ Zaloga ◆

vsakovrstnih čopidov za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pade, karbonilna itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovije, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sotnih tal pod imenom **"Rapidol"**.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v načino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano resno in fino po najnižjih cenah.

Popravila se izvršujejo natanko in s jamstvom.

Brata Eberl

Najnižje cene.

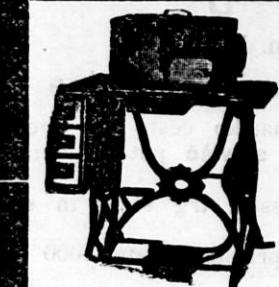
Pod Trnčo št. 2.

13 Veliko zaloge

klobukov

priporoča J. Soklič.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice štev. 4.
Velika zaloge obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na izberu.
Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih bla-
govoli naj se vzorec vposlati.

Fran Detter
LJUBLJANA, Stari trg št. 1.
Prva in najstarejša zaloge
šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam
svoje izvrstne slamoreznice in mletilnice, katere se dobivajo v za-
njih izbornosti ceno. — Ceniki zastonj in poštne prosti.

Dragotin Košak

* zlatar *
13 Ljubljana, Sveti Petra cesta št. 4.

Velika zaloge
razne zlatnine
in prstanov.

Popravila in vsa v mojo

stroko spadajoča dela se ceno in točno izvrši.

„Andropogon“

je najboljše, vsa pričakovanja prekašajoče **sredstvo za rast las**, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zajamčeno **neškodljiva tekočina, ki zadrani izpadanje las in odstrani prahaje.**

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo.

(2011-26) Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 kr.

* Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele. *

Glavna razpošiljatev pri iznajditelju:

P. Herrmann

Zgornja Poljskava.

Preprodajalci popust.

Zaloge v Ljubljani pri g. Vaso Petriču in Edv.

Mahr-ter pri Albinu Rantu v Kranju.

Rodoljubi pozor!

Narodno-gospodarsko društvo v Staremtrgu pri Ložu ustanovilo je

prvo parno mlekarno in sirarno

po najnovejšem sistemu in z najboljšimi stroji ter priporoča vsakovrstne **mlečne izdelke**, kakor sir, zlasti **surevo maslo** po najnižjih cenah in v najboljšej kakovosti.

Rednim odjemalcem in odjemalkam večjih množin cene po dogovoru.

Torej, rodoljubi, podpirajte prvo parno zadružno slovensko podjetje.

Istetam se vsprejme

zastopnik na ljubljanskem trgu

za Kranjsko, Koroško in Štajersko.

Fogaji ugodni. — Penudbe naravnost na gorenji naslov.

J. Pserhofer-jeve odvajjalne krogljice

so že več desetletij povsed razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkovalo to **lahko in milo učinkajoče domače sredstvo**, katero priporoča občinstvu mnogo zdravnikov pri zilih nasledkih slabega prebavljanja in telesnega zapretja. Teh krogljic, ki so tudi pod imenom **Pserhofer-jeve krogljice ali Pserhofer-jeve kričljive krogljice** znane, stane **škatljica s 15 krogljicami 21 kr. krajcarjev, 1 zvitki s 6 škatljicami 1 gld 5 kr.**, pri prejšnji vpošiljatvi zneska stane s poštne prosto vpošiljatvijo: **1 zvitek 1 gld. 25 kr., 2 zvitki 2 gld. 30 kr., 3 zvitki 3 gld. 35 kr., 10 zvitkov 9 gld. 25 kr.** — Način vporabe je priložen.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloge

J. Pserhofer-jeva lekarna

Dunaj I., Singerstrasse 15.

Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajjalne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi stojecih podpis J. Pserhofer in sicer z **rudečimi črkami**.

Balzam zoper ozeblino

J. Pserhofer-jev, 1 lonček 40 kr., s poštne prosto vpošiljatvijo 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz ozkega trpotca razslizljujoč, 1 steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam zoper golšo, 1 steklenica 40 kr., s poštne prosto vpošiljatvijo 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati, izvrstno krepčilo za želodec in živce, 1 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka želodčna tinktura (preje življenska)

Razen tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih oglašene tu- in inozemske farmacevtske specijalitete ter se preskrbje vse predmeti, katerih morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Postopek po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošilje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se preje vpošilje denar (najboljše s poštno nakaznico), potem je poština mnogo cenjša, nego pri pošiljatvah proti povzetju.

Josip Reich
likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vse v to stroko spadajoča dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

Avgust Repič, sodar
Ljubljana, Kollzejske ulice št. 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne
sode po najnižjih cenah. 13
Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Ign. Fasching-a vdove ključavníčarstvo
13 Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zaloge
štedilnih ognjišč
najpribližnejših kakor tudi najfinjejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljana hitro in po cen. Vnanja naročila se hitro izvrši.

Dragotin Košak

* zlatar *

13 Ljubljana, Sveti Petra cesta št. 4.

Velika zaloge

razne zlatnine

in prstanov.

Popravila in vsa v mojo

stroko spadajoča dela se ceno in točno izvrši.

Fran Detter
LJUBLJANA, Stari trg št. 1.
Prva in najstarejša zaloge
šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mletilnice, katere se dobivajo v za- njih izbornosti ceno. — Ceniki zastonj in poštne prosti.

Dr. Fran Poček
kazenški zagovornik

pišarna gosp. dr. Frana Papeža,
Ljubljana, Valvazorjev trg. *

Razglas.

Dne 1. aprila t. l. ob 3. uri popoludne oddala se bode v občinski pisarni v Št. Vidu nad Vipavo potom zmanjševalne javne dražbe

zgradba dveh kapnic na Nanosu.

Ponudnik mora položiti 10% varščino.

Načrt s proračunom in dražbenimi pogoji razpoložen je od 21. 1. m. dalje v občinski pisarni v Št. Vidu nad Vipavo.

Županstvo občine Št. Vid nad Vipavo

den 18. marca 1901.

(604-2)

Adrijatsko morsko kopališče Sistiana. Postaja: Devin-Sistiana avstrijske južne železnice. Lastnik: Knez Aleksander pl. Thurn-Taxis. Klimatično zračno zdravilišče za celo leto. Iz Trsta 1/4 ure vožnje po železnici. Odlično bivališče pri zmernih cenah. Pensija. Dunajska kuhinja. **Topla morske kopeli.** Hotelski voz na postaji. (487-7) Ravnatelj Fran Gansmüller poprej hotel Munsch in nadvojvoda Karl na Dunaju. Velikonočni izlet v morsko kopališče Sistiana.

Služba rudarskega zdravnika.

Pri rudniku za premog v Trbovljah se odda služba rudarskega zdravnika z letno plačo 3740 K, prostim stanovanjem, prosto kurjavo in razsvetljavo po normalu.

Diplomirani samski zdravniki, ki morejo izkazati večletno prakso posebno v stroki kirurgije in porodničarstva in popolno znanje slovenskega jezika, naj vpošljejo svoje pristojno opremljene prošnje z navedbo dosedanjega službovanja, starosti, stanu in časa eventuelnega nastopa službe, do najdalje

dne 1. junija t. l.

predstojništvu bratovskega sklada Trbovlskega v Trbovljah; gospodje bolj priletni starosti imajo prednost.

(559-3)

Trbovlski bratovski sklad.

Prodaja ostankov!!!
V sredo, dne 20. sušca 1901 se prične velika prodaja ostankov blaga za spomlad.

Prodajalo se bode:

blago za damske obleke v ostankih meter od 20 kr. višje
" " " 120 cm široko, čista volna " 50 " "
Voile de Laine v ostankih " 40 " "
Kambriki I. vrste in pristnih barv v ostankih " po 20 "
Batisti v ostankih " od 25 " "
blago za obleke gospodov, Chiffoni, platneno blago in čipkaste preproge v ostankih po izvanredno nizkih cenah.
ena partija bluz za dame po 85 kr. komad
" belih brokat namiznih prrov " 55 " "
" sončnikov in dežnikov po izjemno nizkih cenah.
" posteljnih oprav in preprog in mnogo drugega manufakturnega blaga senzacionalno.

Ker se bode ostanke in partie gotovo kmalu razprodalo, se čast. p. n. kupci uljudno vabijo, da si čim preje potrebno blago oskrbijo.

Z odličnim spoštovanjem Konrad Schumi

.Pri novi tovarni.

Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice št. 1.

Nihče ni primeran kupiti! Trdne cene!
Vsakdo naj vporabi to priliko, kdor si hoče denar prihraniti! Zadnje novosti pomladanskega blaga so ravnomo došle.

(685-3)

JUHNA ZABELA Z MAGGI

Maggi-jeva Juhna zabela je jedina svoje vrste, da se hipoma naredi vsaka slaba mesna juha izredno krepka — malo kapljic zadošča. V izvirnih steklenicah od 50 vinarjev naprej dobiva se v vseh delikatesnih, kolonijalnih, drogerijskih in specerijskih prodajalnicah. — Izvirne stekleničice se z Maggi-jevo zabelo najceneje napolnjujejo.

Sadno drevje

sadne divjake, jagodno sadje, rožno in lepotično drevje, drevoredna drevesa, špar glove in jagodne rastline, žlahtne mladike, samo pristno imenovanih vrst priporoča najceneje in v najlepši kvaliteti

Viljem Geiger
drevesnica v Eggenbergu pri Gradcu.
Ceniki brezplačno in poštne prosto.
(445-7)

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 centimetrov dolgimi Loretay-lasmi dobila sem jih vsled 14mesecne vporabe svoje samoiznajdenje pomade. To so najslavitejše avtoritete priznale za jedino sredstvo, ki ne povzroča izpadanja las, pospešuje rast istih, poživlja lasnik, pospešuje pri gospodinjih polno močno rast brk ter daje že pri kratki vporabi lasem na glavi kakor tudi brkam naraven lesk ter polnost in ohranite pred zgodnjim osivljenjem do najvišje starosti. Cena lončka 1 gld., 2 gld., 3 gld., 5 gld. Pošiljam po pošti vsak dan, ako se znesek naprej pošlje ali pa s poštnim pozetjem po vsem svetu iz tovarne, kamor naj se pošljajo vsa naročila. (193-9)

Ana Csillag

Dunaj I., Sellergasse št. 5.

Danes zvečer ob 8. uri
žrebanje!

Srečke invalidska hvala
po 1 krono

Št. 8515

Stavišča na prodaj.

(622-1)

Vsled sklepa občinskega sveta ljubljanskega z dné 5. t. m. bode v ponedeljek, dne 22. aprila 1901 ob 10. uri dopoludne

mestna občina ljubljanska deset svojih, v Ljubljani med Dunajsko cesto ter med Dalmatinovimi, Cigaletovimi in Sodnijskimi ulicami ležečih stavišč potom javne dražbe vnovič prodala.

Dražba se prične ob navedeni uri v mestni dvorani (Mestni trg št. 1) in se bodo stavišča izklicala s ceno 20 K za štirjaški meter.

Kdor se bode vdeleževal dražbe, položiti bo moral pred pričetkom iste 1000 K vadija v roke dražbenega voditelja.

Razdelitveni načrt stavišč zamore se ob navadnih uradnih urah ogledati pri magistratnem gospodarskem uradu, kjer se izvedo tudi natančni pogoji dražbe.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 18. marca 1901.

Mehanična delavnica: Riblj trg, blizu prodajalnice:

**Styria, Helika,
Austria, Stefani-
koles.**

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, verižice, prstane itd. Namizne oprave (Besteck).

Velika zaloga

(101-21)

pristnih Jos. Reit-
hoffer sinov

Pneumatik

katere nudim po isti
ceni, kakor tovarna.

PUCH-STYRIA'

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!

Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden,
urar in trgovec, na Mestnem
trgu št. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Danes zvečer ob 8. uri
žrebanje!

Srečke invalidska hvala
po 1 krono

Glavni dobitek
kron 60.000 vred-
nosti.

v gotovini 20% manj.

priporoča (416-10)
J. C. MAYER
v Ljubljani.

Češnik & Milavec

Ljubljana

Špitalske — Lingarjeve ulice

opozarjata slavno p. n. občinstvo v mestu in na deželi pri
nakupovanju

pomladanskega in let- nega blaga za obleke

na svojo

izvanredno lepo in bogato
zalogo.

Cene najnižje!

(622-2)

Jožef Perhauc

v Ljubljani, Dunajska cesta 6

c. kr. koncesionirana

pisarna za promet posestev

se priporoča

za izvršitev nakupov in prodaj graščin, v deželnih deskah vpisanih posestev, tovarniških etabli-
sementov, mestnih, najemniških in rodbinskih hiš,
vsi in realitet vsake vrste.
Istotam je tudi koncesionirana pisarna za infor-
macije.

(586-2)

Praško domače mazilo

Iz lekarne

B. FRAGNER-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače
zdravilo, katero ohrani rane čiste in va-
ruje vnetja in bolečine manjša ter hлади.

V puščah 35 kr. in 25 kr., po posti 6 kr.
več. Razpoljila se vsak dan.

Ako se vpošlje naprej gld. 158, se pošlejo
4/1 puščice, ali za gld. 168 6/2 puščic, ali
za gld. 230 6/1 puščic, ali za gld. 248 9/2
pušč franko na vse postaje avstro-ogrsko
monarhije.

Vsi deli embalaže
imajo zraven sto-
ječo zakonito de-
ponovan varst-
veno znamko.

Glavna zaloga:
B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarne „pri črnem orlu“
Praga

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske.
V Ljubljani se dobiva pri gospodinjih lekar-
jih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-
betschläger, J. Mayr. 1742-15

U pojašnilo!

Da ouržem mnoge pomotive, v trgov-
skem svetu razširjene vesti, ki so mi
opetovano prišle na znanje, se čutim
primoranega izjaviti, da z od 12. dné
februvarja t. l. v konkurzu se nahajajočo firmo:

„Aug. Tschinkel sinovi“

ni sem v nikakeršni, niti trgovski, niti
osobni zvezzi.

Moja firma:

„A. Tschinkel“ nov zet

tovarna za kavine surrogate, figovo
kavo, kanditne in sadne konserve, ni
s tem konkurzom na noben način pri-
zadeta, in se torej vsa naročila kakor
poprej izvršujejo najtočneje.

U Ljubljani, dné 23. marca 1901.

A. Tschinkel nov zet
Laessig.